

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 6 - Wed. Feb. 6, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 6 45 cents

Pariisi-Dakar Ari Vatasen juhlaa

Ari Vatanen juhlii jo neljännen kerran Pariisi-Dakar-aavikkorallin voittoa. Senegalin pääkaupunkiin päättynyt ralli oli alusta alkaen Vatasen näytös. Kilapilun puolivälissä hän johti toisena ajavaa kilpailijaa yli puolen tunnin erolla. Kilapilun viimeisen puolikkaan hän ajoi koko ajan ylivoimaisessa johdossa, vaikka menettikin viimeisellä kolmannella ja neljännellä osuudella Mauritaniassa runsaasti aikaa irroittaessaan autoaan hiekasta. Kilpailuun lähteneestä 400 ajajasta maaliin asti selvisi 180.

Demokraatit tukevat Bushia sodassa, mutta vaativat parannuksia kotona

WASHINGTON - Esittäessään demokraattien vastauksen presidentti Bushin viimeviikkoiseen liittohallituksen tilannekatsauspuheeseen senaatin enemmistöjohtaja George Mitchell (D-Maine) sanoi demokraattien tukevan

Bushia sodassa Irakia vastaan, mutta vaati myös toimenpiteitä kotimaisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Mitchell halusi muistuttaa presidenttiä siitä, että Persianlahden kriisin lisäksi kotimainen kriisi koettelee ame-

rikkalaisia.

Republikaanit puolestaan antoivat vain kiitosta presidentin puheelle. GOP johtaja Bob Dole (R-Kansas) totesi puheen päättyttyä: "President Bush tiesi mistä puhui. Nyt ei tule esittää tavanomaista liitt-

tovaltion tilanneselvitystä, on aika puhua yksimielisyydestä."

Dolen mukaan politikointi oli saanut jäädä ja presidentti oli valinnut puheensa aiheeksi kansallisen yhtenäisyyden.

Dolen mukaan meillä on kyläksi aikaa tarttua kotimaisiin ongelmiin myöhemmin, nyt on aika näyttää "Saddam Husseinille, mihin periaatteen kansa kykenee".

Presidentin suosion senkun kasvaessa Irakin sodan myötä Mitchell ja muut demokraatit ovat ryhtyneet vaatimaan hallitusta toimiin myös kotikentillä.

Mitchellin mukaan meidän tulee tehdä kaikkemme taloudellisen kasvun saavuttamiseksi. Hän puhui energiapoliittikan tärkeydestä. "Olemme riippuvaisia ulkomaisesta öljystä. On aika toimia toisin. Meidän tulee omaksua sellainen energiapolitiikka, mikä kannustaa säästeliäisyyteen ja siirtymistä vaihtoehtoi-

nergiamuotoihin ja vähentää riippuvaisuuttamme öljyn suhteen," Mitchell totesi.

Bushin tilanneselvitys

WASHINGTON - Tässä otteita presidentti Bushin liittovaltion tilannetta käsittelevästä kautta maan televisioidusta puheesta, minkä hän piti Valkoisessa talossa viime viikon tiistaina:

Presidentti Bush kehotti kaikkia amerikkalaisia työskentelemään yhteisen edun hyväksi. Hänen mukaansa me kaikki kykenemme auttamaan toinen toisiamme.

Hän ylisti liittoutuneita, jotka ovat yksimielisesti tuominneet Irakin toimet Kuwaitissa. Hän ylisti Yhdistyneiden Kansakuntien johtoa, sanoen sen toteuttaneen yhteisön perustajien toiveet.

"Olemme amerikkalaisia: Meidän vastuullamme puskea kovasti työtä vapauden jatkuu sivulla 6

This week in

pages 8-10

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

- 'Ameriikan Pojat' will be at FinnFest USA '91
- Jalkanens' retirement from Suomi saluted
- 'The focus of Finnish American culture' prompts a Letter to the Editor
- Report from Maine; an art exhibit in Vermont; and Fitchburg (MA) plans for Kalevala Day.

Sisäsivuilla:

• Laskiaisperinteitä	sivu 2
• Floridan kuulumisia	sivu 5
• Fitchburg ja ympäristö	sivu 12
• Suomesta ja suomalaisista	sivut 14 & 15

Laskiaisrokkaa

Laskiainen on aikaisemmin ollut sängen tärkeä vuotuisista merkkipäivistä. Meille tästä on säilynyt arvostettuna muistona laskiaisrokka.

Aivan täyttä varmuutta ei ole siitä, onko laskiaista joskus hyvin kauan sitten vietetty määrättyinä päivinä vai onko laskiainen vasta myöhemmin sijoitettu katolisen kirkon kevätpaaston alkuun. Piispa Erik Sorolaisen Postillassa (julkaistu vuosina 1621-25) sanotaan laskiaista 'paastonlaskiaiseksi' eli päiväksi, jolloin paaston alkaessa lakattiin syömästä lihaa.

Syventymättä enemmän laskiaiseen liittyviin kirkollisiin näkemyksiin, on paikallaan kertoa, että suomalaisille muodostui laskiainen oikein lihansyöntipäiväksi ja muullakin rasvaisella ruoalla mäsäämiseksi.

Haluttiinko ennen paastoa syödä vielä kerran todella tukevasti, vai oliko runsas liharuokien suosiminen perinnettä niiltä ajoilta, jolloin kirkolliset juhlamääräykset olivat tuntemattomia, jäänee täydellisesti selvittämättömäksi seikaksi.

Lizeliuksen kertomaa

Ensimmäisen suomenkielisen sanomalehden julkaisija, pappi ja kirjailija Antti Lizeliuksen kirjoitti v. 1775 Mynämäen pitäjän entisyydestä kertovan kirjansan 'Tiedustuskirja Bethelin kappelin alkuperustuksesta, vapaudesta, vihkimisestä ja toimeen saattamisesta'.

Siinä hän kertoo vanhoista

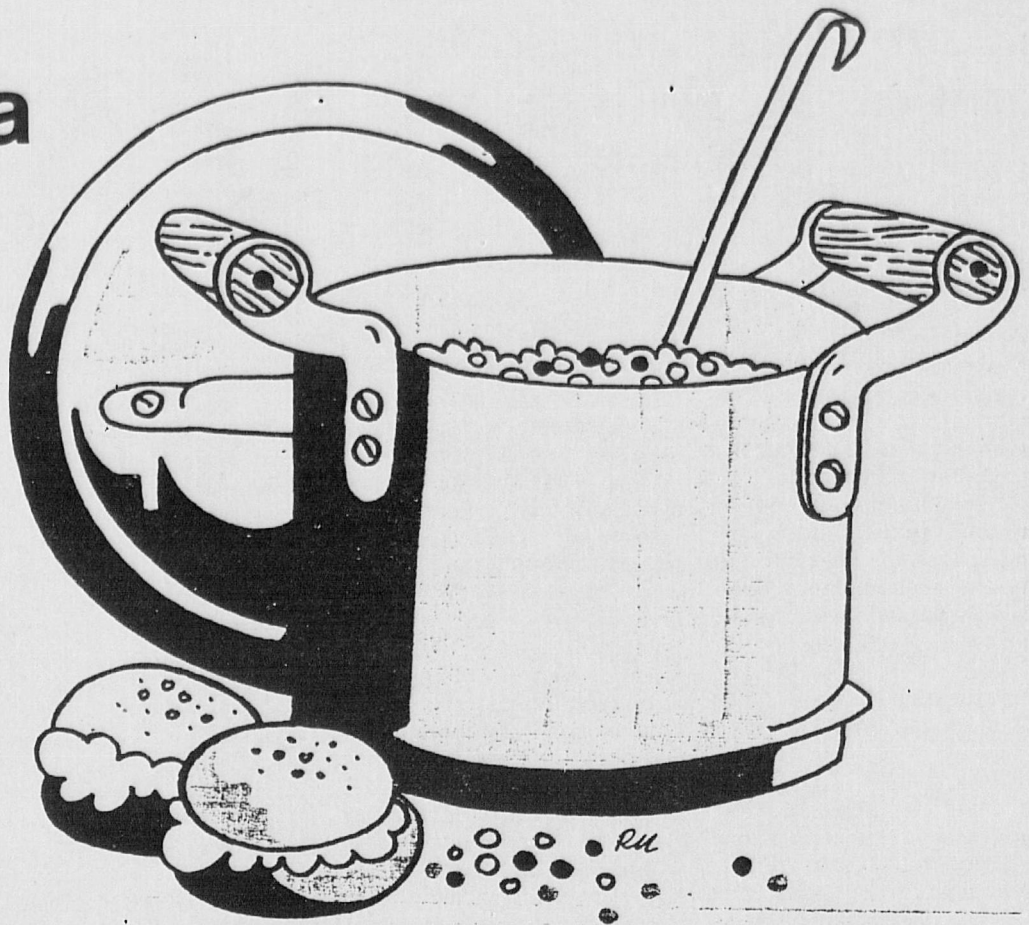
suomalaisten juhlintatavoista yleensä, mutta selostaa myös laskiaisen viettoon liittyneitä menoja, joita nykymääritelmän mukaan voitaisiin sanoa railakkaiksi:

"Mitä heijän epäjumalan palveluxensa muotohon tule, niijn oli se monenkaltainen, waan ei yhtäläinen joka paikakunnassa. Näissä paikkakunnissa harjoitettiin sitä ensimmästi hypyillä, mäsämisillä, kilvoittelemisilla, pakanallisilla runolauluilla ja huwituxilla, luistamisilla, syömisellä ja juomisella, niijn että he istuit syömaan ja juomaan ja nousit mäsäämään."

Laajahkon selostuksen sisälläpidossa saivat osansa *wanhat, jotka näissä juhlapaikoissa ei woineet hypätä ja mäsätä* ja "nuoret sekä miehet että waimot". "Tainkaltaiset juhlapidot ja tämä möinen laskiaisjuhlain wietäminen, niijnkuin se oli helwettiin henkiltä waikutettu, oli se myös mainituille saastaisille henkille, niijnkuin haltiajumalille, otollinen ja suotuista palvelus."

Rokkaa rukiinjyvistäkin

Selitettiinpä laskiaisen peritytyneen kirkon antina tai vanhan ja pakanallisen talvijuhan jäänteinä, niin kauan on nimenomaan laskiaistiistai ollut kevätkauden ensimmäisen varsinainen juhla.

Laskiaistiistailta on ollut monia muitakin nimiä, kuten maki-, tikku-, lanka-, liha-, rasva- ja hyppytiistai.

Laskiaistiistain tavat ja toiminnot tähtäsivät edessäpäin olevaan kevääseen ja kesään. Karjan uskottiin tulevan kesällä varhain kotiin, kun käytiin saunassa päivänvalon aikaan ja menttiin aikaisin nukkumaan. Töiden joutuusuttakin nuo toimet edistivät.

Laskiaistiistaina ei kehrätty, veisteltä eikä hakattu puita, ettei karja olisi taittanut kesällä jalkojaan. Sitäkin oli laskiaistiistain toimituksia varottava, ettei lampaille olisi aiheutettu sokeutta.

Ilmeisestikin herneiden puutteesta oli välttämättömään liharuokaan laitettu rukiinjyviä. Näin saatiin laskiaistiistain täyteläisyyttä ja tukevuutta, mitkä tekijät olivat laskiaisen nautituissa ruokalajeissa.

Illalla sorkkaa suuhun ja laskemaan mäkettä

Laskiaistiistain rokan tärkeimmät raaka-aineet, sian-sorkat eli 'kyntöset' ja sianpää, varattiin jo syysteuraustuksen yhteydessä.

Laskiaisrokkaan ei yleensä pantu muuta sianlihaa kuin sorkat ja sianpää, mutta joissakin paikoin noudatettiin myös ohjetta: "Kynnet syödään kynttelinä, lapaluu laskiaisenä ja pää pataan pääsiäisenä."

senä."

Rokan keittäminen oli tärkeä toimitus. Keitoksesta ei saanut ottaa mitään ennen sen valmistumista, sillä jos laskiaisenä söi raakoja herneitä, niin sai rupia ihoonsa.

Rokkaa syödessä ei saanut puhallella lusikkaan, vaikkas sisäntö olisi ollut kuinka kuumaa. Jos puhalteli ennen lusikan suuhun pistämistä, niin puhaltelija sai kesällä kimppuunsa kaikki kärpäset ja hyttyset.

Pappi ja kirjailija Lauri Pietaripoika Tammelin varoitti v. 1658 kirjoittamassaan riimikronikassa näin:

"Kärwäiset myös ovat ka-wahdettawat, joidenga pää-mies on Beelzebule, jotka eritengin ilman waromattomuutta aina käsit owat, pikaiset myös taitawat lentä ihmisen suuhun ja kitan toisinans tulewat nieltäyksikin ja eikä kenkään taida sitä paranda."

Mäenlasku kuului kiinteästi laskiaisen viettoon, mutta mäenlaskun ajankohta vaihteli eri paikoilla. Eräänlainen yleisohje sisältynee vanhaan laskiaisloruun, joka kuvaa laskiaisen viettoa kokonaisuudessaan:

"Ruispuuroa aamulla, herne-rokkaa päivällä, illalla sorkkaa suuhun ja laskemaan mäkettä."

Mäenlaskussa mukana oleminen kuului kaikille. Vanhojenkin piti laskea vaikkapa vain portaat tuvasta pihalle.

Hevosellakin ajettiin ja jos mahdollisuuksia oli, niin jäälle tehtiin kiertokelkka.

Rokan syömiseen liittyi uskomuksia

Laskiaisrokkaa syötiin yleensä vasta sen jälkeen, kun ensin oli käyty saunassa. Rokka kun saattoi aiheuttaa ilma-vaivoja kylpijöille, joiden piti olla saunassa hiljaa ja ilmaa pilaamatta.

Saunomiseen liittyvissä ohjeissa neuvottiin "välttämään ennen saunaan menoa tuulta tekewäisiä ruokia." Sitähän taiten valmistettu hyvä rokka on muuten edelleenkin.

Kun kaikkia perinteisiä muotoja noudattaen keitettyä laskiaisrokkaa ryhdyttiin syömään, niin samalla pantiin merkille se ilmansuunta, mihin päin kukin ruokaa syödessään istui. Naimattomille se tiesi kertoa, mistä päin oli odotettavissa aviokumppanin löytyminen ja muille taas käen kukunnan kuulusuunnan kesällä.

Rokassa olleet sorkkaluut kerättiin tarkoin talteen ja ne vietiin joko sikojen karsinaan tahi kauas metsään, jossa ne antoivat karjaonnea. Syödessä oli istuttava hiljaa ja luita ei saanut tiputtaa lattialle.

jatkuu seuraavalla sivulla

Nimipäivät

Helmikuun 13 p., Tarvo, Erno
Ernesti
Helmikuun 14 p., Matilda,
Tiida
Helmikuun 15 p., Risto
Helmikuun 16 p., Ilkka
Helmikuun 17 p., Kerttu,
Kerttuli
Helmikuun 18 p., Eetu, Edvard
Helmikuun 19 p., Jooseppi,
Juuso

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$200.00

Hanna ja Anton Patarin muistolle
Martha Patari, Lunenburg, MA \$20.00

Eva ja Wilho Mukku, Spring Hill, FL \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomalaisnuorukaiset boikotoivat kutsuntoja Venäjän sortokaudella

Suomalaisilla on mahdollisuus ymmärtää paremmin omaa historiaansa ja Baltian nykyisiä tapahtumia palauttamalla mieleensä, miten suomalaiset itse taistelivat vuosisadan alussa venäläistämisyrittämyksiä vastaan passiivisen vastarinnan avulla.

Amerikkalainen **Steven Duncan Huxley** väitteli Helsingissä joulun alla tohtoriksi aiheenaan suomalaisten passiivinen vastarinta sortokausina 1899 - 1905 ja 1908 - 17. Silloinhan Venjä yritti Suomen perustuslakia rikkoen hävittää maan autonomisen aseman.

Huxleyn mielestä tämä aihe on pitkään jäänyt niukalle huomiolle suomalaisessa historian tutkimuksessa.

Vuosisadan vaihteen Suomen ja nykypäivän Baltian maiden vastarinnasta on Huxleyn mukaan löydettävä yhtymäkohtia.

"Vuosisadan vaihteen Venäjällä oli muun muassa paljon kansallisuusliikkeitä ja kommunistisia liikkeitä. Kaukasuksella ja Gruusiassa oli myös aivan itsenäisiä alueita, jotka Venäjän sotavoimat kuitenkin murskasivat 1905", Huxley sanoo.

Steven Huxleyn mielestä silloisessa Suomessa ja nykyisessä Baltiassa on yksi yleinen yhtymäkohta: laajalle levinnyt usko, että vain väkivallaton tai ei-sotilaallinen lähestymistapa tulee kyseeseen.

Hänen mielestään kummallakin kerralla on taistelu valtiollasta.

Suomeen säädettiin 1901 lainvastasessa järjestyksessä asevelvollisuuslaki, jolla määrättiin nuoret miehet korkeaksi arvoiseksi armeijaan - ja hallitsijan harkinnan mukaan myös maan rajojen ulkopuolelle.

Suomessa nuorukaiset jäivät joukolla pois kutsunnois-

ta. Vuoden 1902 kutsuntoihin ilmoittautui Helsingissä vain 57 asevelvollista, kun kutsunsaaneita oli 857. Kutsuntapäivinä Kaartin maneesilla oli tuhansia ihmisiä metelöimässä ja ahdistelemassa kutsuntaan saapuneita nuorukaisia. Poliisit olivat ajoittain käsiryssä kiivaimpien kanssa.

Asaavelvollisuuslakia vastaan kapinoitiin muinkin tavoin. Esimerkiksi lääkärin kiellettyvät tutkimasta kutsuntoihin määrättyjä nuorukaisia. Ensimmäinen kutsuntaboikotti oli tehokas, sillä kaksi kolmasosaa kutsuntaan velvollisista nuorista jäi saapumatta paikalle.

Baltian maissa on Steven Huxleyn mukaan vuosisadan vaihteen Suomen tapaan sekä myöntäisyyslinjaa että vastarintaa kannattavia. Myönteijät laskevat saavansa etua tukiessaan Neuvostoliiton keskusvaltaa, vastarinnan kannattajat ovat toista mieltä.

"Avainkysymys kuitenkin on se, mitä tapahtui Venäjän valtakunnassa ja mitä nyt tapahtuu koko Neuvostoliitossa. Suomalaiset ainakin tajusivat aikoinaan, etteivät pyrkimykset säilyttää ja kehittää itse määräämis-oikeuksia edenneet niinkään suomalaisten sisäisen voiman, vaan Venäjän heikkouden ansiosta", Steven Huxley sanoo.

Hänen mielestään suomalaisilla oli myös selvä käsitys passiivisesta vastarinnasta ja taistelusta venäläistämisyrittämyksiä vastaan.

"Onko Baltian maissa nykyisin selvää käsitystä, mitä passiivinen vastarinta on tai mitä se voisi olla? Tätä on kyllä varmasti mietitty, sillä muutama päivä sitten eräältä korkeaa-arvoiselta liettualaiselta viranomaiselta kysyttiin televisiohaastattelussa, mitä liettualaiset aikovat ehdä. Hän vastasi, että liettualaiset valitsevat M.K. Gandhin menetel-

mät."

Palatessaan 1914 Intiaan Gandhi asettui johtamaan kansallismielistä, brittiläisvaltaa vastustavaa toimintaa. Gandhin periaatteisiin kuului väkivallasta luopuminen - heikkojen ja sorrettujen tuli ilman vihaa vaikuttaa hallitsevien omaantuntoon.

Steven Huxleyn mielestä tämä merkitsisi sitä, etteivät liettualaiset aio ryhtyä heittämään maassa olevia venäläisiä polttopulloilla, vaan yrittävät yhteistyössä ja keskustellen päästä umpikujusta.

Suomessa yritettiin aluksi boikotoida venäläisiä kulkukauppiaita, joiden jahtaamisessa Huxleyn mielestä oli mukana myös raakaa rasismia. Yhtä lailla baltialaiset suhtautuvat rasistisesti venäläisiin.

"Liekö tuo viisasta, sillä Baltiassa olevat venäläisetkin ovat osittain yhtä lailla uhreja kuten virolaiset, latvialaiset tai liettualaisetkin", hän huomauttaa.

Steven Huxleyn mielestä länsimaissa oikeudenmukaisuuden periaate oikeuttaa ihmiset tarvittaessa siviilivastarintaan tai kansalaistottelemattomuuteen oikeuksien puolustamiseksi.

"Mehän tiedämme, että luopuminen ja alistuminen merkitsivät usein tuhoa omille pyrkimyksille."

Hänen mielestään esimerkiksi suomalaisten olisi paikallaan yhdessä baltialaisten kanssa miettiä, miten baltialaisten olisi juuri nyt viisasta käyttäytyä.

Suomi etsii omia vastauksiaan talvisodan aikaan.

"Talvisota oli suomalaisten mielestä väistämätön, ja oli oikein taistella. Vieläkään ei tosin tiedetä objektiivista totuutta, olisiko Suomi esimerkiksi säilynyt kokonaisena, jos se olisi myöntynyt Neuvostoliiton joihinkin ehtoihin. Baltiassakin etsitään nyt oikeata vastausta", hän sanoo.

Steven Huxley sanoo, että Suomen ja Venäjän suhde on ollut aika erikoinen: "Vaikka Suomella on aina ollut vihollisia Venäjällä, Suomen on annettu kasvaa ja kehittyä oma-

Suomessa asuva amerikkalainen tutkija Steven Huxley on tutkinut passiivista vastarintaa niin Suomessa kuin Chilessäkin.

ehtoisesti."

Suomessa oli vuosisadan vaihteessa jo runsaasti yhdistymistoimintaa, oma raha ja pieni sotaväki, omat perustukset ja laitokset. Steven Huxley sanoo, että valmiit organisaatiot kuten raittiusliike, suomalaisuusliike, työväenliike tai nuorisoliike olivat siviilivastarinnan perusedellytyksiä.

Hän on aikeissa lähteä Vieroon, Latviaan ja Liettuaan jatkamaan tutkimuksiaan siviilivastarinnasta.

"Baltian maat ovat olleet tiiviisti Neuvostoliiton keskusjohdon alaisina, ja tarkemmin tutkimatta on vaikea sanoa, miten esimerkiksi passiiviselle vastarinnalle tärkeä tiedustointi voisi toimia. En ole myöskään selvillä mahdollisesta maanalaisesta toiminnasta. Suomessa oli aikoinaan tehokas maanalainen lehdistö, joka oli tärkeä kanava mielilojen muokkaamisessa."

Steven Huxley arvioi, että silloiseen Suomeen verrattuna Baltian vastarintaliikkeiden lähtökohdat saattavat olla heikkommat. Baltian maiden "poliittinen kypsyysaste" on myös koetuksella.

"Suomella oli taloudellinen ja poliittinen perusta. Nyt Baltian maidenkin johtajilta vaaditaan luovuutta, pätevyyttä ja kykyä esittää vaihtoehtoisia ideoita ja säilyttää keskusteluyhteydet joka suuntaan. Tällöin joudutaan myös vastaamaan tarkoin kysymyksiin: mitä vastarinta oikein on?", Steven Huxley sanoo.

Baltian tilanne on Neuvostoliiton johtajien näkökulmasta vaikea. Huxley sanoo jo Stalinin osoittaneen, että kaikenlainen siviilivastarinta voidaan tuhota ja murskata, mutta sen hinta on hirvittävä.

"Jos Mihail Gorbatsšov nyt murtaa Baltian maiden siviilivastarinnan edellytykset, hän tuhoaa samalla kaikki kehittymisen mahdollisuudet. Hän voi murskata vastarinnan, mutta nytkin hinta on suuri. Eikä ongelma olisi vain Neuvosto-

liiton sisäinen asia, vaan vaakakuppiin joutuisivat myös Neuvostoliiton suhteet esimerkiksi Saksaan ja Yhdysvaltoihin", Steven Huxley arvioi.

Hän sanoo, että Neuvostoliitto murskasi vastarinnan 1956 Unkarissa ja 1968 Tšekkoslovakiassa, "mutta mursi samalla kehityksen edellytykset koko järjestelmältä - ja siinä se perikato olikin."

Teksti: Juhani Aromäki
Kuva: Christian Westerback (HS)

LASKIAIS... jatkoa edellisluvulta

Selläinenskin tapa on ollut käytössä, että ennen aterian alkamista ripotteli emäntä pöydälle jauhoja ja suolaa. Niiden päälle asetettiin sitten ruoka-astiat. Laskiaisen jälkeisenä aamuna keräsi emäntä pöydältä jauhot ja suolat. Ne talletettiin keväseen ja kun karja laskettiin laitumelle, niin jauho- ja suolaseos annettiin elikoille, jotta en menestyisivät laitumella.

Rokan lisäksi syötiin laskiaisena myös ohrajuhoista leivottua rasvieskkaa ja laskiaismakkaroita.

Laskiainen oli muinoin niin merkittävä päivä, että sitä verrattiin omalaatuisella tavalla jouluun. Varsin yleisen sanontatavan mukaan "juoman jouluna pitävi, syyvä lihaa laskiaissa." Ilakoivaa näkemystä edustaa rautjärveläinen sananparsi: "Laskiaine laulattoa, sijasorkka nau-rattoa."

Kevään enteilyäkin laskiainen tiesi rautalaisen sananparren mukaan "Laskiaisen on päivä kukonaskelta pitem, sen tuntuo vanha leipeän palast ja voas laps (vauva) kättyvest."

Eipä sitten muuta kuin liukasta laskiaista ja maukasta rokkaa kaikille!

Yrjö Karisalmi (Me)

Helsingissä sattui 18. huhtikuuta 1902 kutsuntamielenosoitusten yhteydessä kahakka Senaatintorille komennetun kasakkaosaston ratsastettua jalkakäytävälle ja silloisen Niko-lankirkon portaille sulloutuneeseen väkijoukkoon.

Connecticutin kulmilta Vanha polvi katoamassa...

Armi Hurme

VOLUNTOWN - Tuonen viikate on ankarasti kohdellut paikkakuntamme vanhempaa väkeä viime aikoina. Laskin, että ainakin viisi Aura seuran jäsentä tai kannattajaa leikattiin luotamme viime vuonna ja nyt tammikuussa kaksi lisää.

Armi (Ek) Hurme, 75, Birger

Pohjoismaista taidetta New York Cityssä

American Scandinavian Society ja American Scandinavian Foundation, yhteistyössä Frank Bustamante Galleryn kanssa, ovat järjestäneet viiden skandinaavisen New Yorkissa parhaillaan työskentelevän taiteilijan töiden näyttelyn.

Maalauksista ja veistoksista koostuvan näyttelyn pitopaikkana on Frank Bustamante Gallery, 560 Broadway ja se on esillä maalikuun 8 ja 30 päivien välisen ajan.

Näyttelyn taiteilijat ovat Islannin Gudjon Bjarnason, Norjan Solfrid Mortensen, Ruotsin Madeleine Hats, Suomen Mari Rantanen ja Tanskan Kurt Borge Simonsen. Heidän meediansa on laaja - öljyvärejä, akryylejä, vahaa, kangasta - ja edustaa useita abstraktisia tyyliä, joista heijastuu sekä heidän yhteinen pohjoismainen taideperinteensä että New Yorkissa elämisen vaikutukset.

Tämä on kaikille ensimmäinen suuri näyttely New Yorkissa.

Galleria on avoinna tiistaista lauantaihin klo 10 aam. - 6 illalla.

Hurmeen puoliso, Wilson Road, kuoli Backus sairaalassa Norwichissa tammikuun 18 p. Armi oli syntynyt Lahdessa, Suomessa, kesäk. 13 p., 1915, Gustav ja Elin (Wuorinen) Ekin tyttärenä.

Armi saapui Yhdysvaltoihin 1932 ja avioitui Birger Hurmeen kanssa maalisk. 25 p. 1953. He asuivat vuosia Danielsonin alueella, jossa Mr. Hurmeella on radioliike. Ennen sairastumistaan Armi oli aina valmis auttamaan miestänsä liikkeen hoidossa. Voluntowniin he muuttivat 1980.

Jälkeensä Mrs. Hurme jätti ei ainoastaan miestänsä, vaan myös tyttären Eileen J. Woods'n, Voluntownissa, kaksi tyttären tytärtä sekä kaksi tyttären lastenlasta sekä muita läheisiä omaisia ja lukuisan ystäväpiirin.

Siunaus ja hautaus seremonia oli Jewett Cityssä Laffler hautauskodissa maanantaina 21 p. Kauniin muistopuheen piti pastori Norman Bouley Methodist kirkosta. Monet kukkalaitteet koristivat arkkua. Muistotarjoilu oli järjestetty edesmenneen kotiin.

Armi ennen sairastumistaan oli hilpeä ja hyvin pidetty Aura seuramme juhliissa, jonne Hurmeet aina tulivat. Sairaus kuitenkin lopulta kiihtyi ja elämä sammui. Otamme osaa omaisten suruun.

Vieno Mallinen

Tammikuun 18 p. sammui myös Vieno Mallisen elämä Backus sairaalassa, Norwichissa 79 vuoden ikäisenä.

Vieno oli edesmenneen Arthur Mallisen leski. Malliset sitoivat yhteiselämän New Yorkissa lokak. 11 p. 1935. (Arthur kuoli huhtik. 5 p. 1980).

Vieno oli syntynyt Fitchburg, MA:ssa helmik. 17, 1911 Wilho ja Lisa (Aunio) Tamminsen tyttärenä.

Malliset asuivat Voluntownissa yli 50 vuotta heillä oli kanafarmi 40 vuoden ajan.

Jälkeen Vienolta jäi sisar Tyne Lindberg Voluntownissa, veljen (Usko) tytär Tuula Lehto, Säkylä, Suomi, sekä myös saman veljen tytär Anneli Lonnberg, Turku. Myöskin Uolevi Tamminen, Valte veljen poika Säkylässä, ja serkku Eino Lind, Minneapolis, Minn:ssa.

Hautausseremonia oli Laffler hautauskodissa, Jewett Cityssä maanantaina, 28 p. lukuisten omaisten ja ystävien läsnäollessa.

Pastori Robert Blackard, Brooklynin, Conn. luterilaisesta kirkosta puhui ja kuvasi edesmenneen elämää hyvin kauniisti, Hannu Mäkipuro lauloi pariin otteeseen ja varsinkin sepittämässä ja säveltämässä laulu "Kohti Uuteen Elämään" soveltui hyvin tilaisuuteen.

Seremonian jälkeen pitkä autojono matkasi Pachaug kalmistoon, jonne Vieno kätettiin miehensä viereen sukkautaan.

Hautaus jouduttiin siirtämään viikolla, että Anneli ja Tuula ehtivät lentää Suomesta Vienon viime matkaa kunniottamaan.

Vieno kuului Voluntownin Senior Citizens klubiin sekä meidän Aura Seuraan. Muistotarjoilu oli Vienon sisken Tyynen kauniissa kodissa Voluntownissa.

Voluntownin ja ympäristön suomalainen väestö on vakavasti huolissaan niin monen kansalaisemme kuoleman johdosta viimeisten kuukausien aikana.

Murhemielin
Arvid Sjogren

Armi K. Hurmeen muistolle

Kuten kuolinilmoituskin totea, Armi Hurme on ollut koko ikänsä liikealalla.

Vaimoni työskenteli vienti- ja tuontialalla New York Cityssä ennen kuin tapasimme.

Henkilökohtaisten muutosten seurauksena hän muutti Connecticutiin.

Tapasin hänet 1951. Armi Hurme oli asiakkaani - omistin korjausliikkeen Danielsonissa. Hän toi silitysräudän korjattavaksi. Se korjattiin ja seuraavan kerran näin Armin vuonna 1952, ravintolassa.

Hän tuli palvelukseeni 1952 - ja pani kuntoon inventoarin ja kirjanpidon.

Avioituimme maaliskuun 25, 1953 ja hän jatkoi liikkeensä - päivästä toiseen. Hän osti ja myi kaikkea, varaosia, radioita, televisioita, jääkaappeja, ilmastointilaitteita, sähköalan tarvikkeita, hoiti oikeusjutut, pankkiasiat ja kaiken muun tarpeellisen - kuten kirjanpidon, verotuksen ja palkkiasiat.

Viiden vuoden ajan omistimme kaksi liikettä hänen pitäessään huolta kummastakin (Hurme Radio, TV and Electric ja Hurme Two Way Radio). Myimme tv-liikkeen 1962. Vuodesta 1957 hän piti huolen radio-osista ja -huollosta, jouskossa Uuden Englannin tulva-kontrollointiurakat.

Hän tiesi mitä 3/4 tuuman tai 4 tuuman haaritusrasia oli; BX ja Romex jne. Jos joku soitti liikkeeseen valittaen tv:n kuvaruudussa olevista pys-

tysuorista viivoista, hän neuvoi uusimaan "6SN7" putken.

Hän oli suurenmoinen naamiaisjuhlissa, järjesti mainioita kutsuja ja osasi kestittää vieraita. Sait todella ponnistella pysyäkseen mukana tanssissa skandinaavisia tansseja hänen kanssaan.

Työskenneltyään yli 34 vuotta palvelualalla Alzheimers iski - neljä vuotta sitten. Hän sai olla kotona; minä ja hänen tyttärensä Eileen Wood olemme hoitaneet häntä. Yhteydenpito vaimoni kanssa heikentyi ajan mitaan kunnes hän tänään, tammikuun 18, 1991 klo 3 iltapäivällä kuoli kotonaan, sängyssään.

Birger Hurme

Armi K. Hurme

VOLUNTOWN, CT - Armi Kyllikki (Ek) Hurme, 75, RR 1, Box 298C, Wilson Rd., kuoli tammik. 18, 1991 kotonaan pitkän sairauden muramana. Hän oli syntynyt kesäk. 13, 1915 Lahdessa Suomeen ja saapui Yhdysvaltoihin 1932. Edesmennyt työskenteli koko ikänsä liikealalla, vuodesta 1953 radioalan perheyriityksessä.

Vuonna 1953 hän avioitui Birger Hurmeen kanssa.

Kaipaamaan jäi aviomiehen lisäksi tytär Eileen J. Wood, kumpikin Voluntownissa; kaksi tyttärenlasta; kaksi lapsenlasten lasta sekä useita sisarusten lapsia.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Helmik. 3, 1966

C. Starr Newport, NH:stä kirjoitti Lyyli ja Vilho Makey'n matkanneen Floridasta "kylästyneinä tähän pohjolan kylmään talveen". Hän tiedotti myös "Mr. Kaino Mattilalle lahjoittaneen hänen nuoren vaimonsa terveen tyttölapsen".

Helmik. 5

Fitchburgin uutisissa kerrottiin tri Edwin T. Holmesin valitun kaupungin "Public Welfare" lautakuntaan.

Helmik. 8

Etusivulla kerrottiin Suomen ankarasta talvesta. Suomalaisen sanottiin kamppailevan ennätyspakkasten, pälletumisten, tulipalojen ja liikkeneisauksien kanssa. "Purevinta oli Enontekiössä,

missä mittarit osoittivat lämpötilaksi -49 astetta (Celsius). Etelä-Suomessakin tavoitettiin niin komea lukema kuin -43 astetta," kirjoitettiin.

50 vuotta sitten

Helmik. 3, 1941

New York Cityssä suunniteltiin järjestettäväksi "hämäläisten iltama". Juhlapaikaksi oli valittu Vesan talo, Fifth Avenuen ja 127. kadun kulmauksessa. Järjestelykomitean ilmoituksen mukaan kaikki tuli olemaan "hämäläistuntuista - ravintola, ohjelma, tanssit ym., kaikki hämäläisten hommaa. Naisetkin tulevat hämäläisissä puvuissa".

Helmik. 4

Maynard, MA:ssa järjestettiin Taiston talossa n.k. "koli-juhlat" talon lämmitysrahaston hyväksi. Ohjelman aloitti soitokunta Imatra, minkä jälkeen fitchburgilainen ohjelmansuoritusjoukko esiintyi Oskari Räsäsen johdolla.

Helmik. 6

Fitchburgin (MA) Reippaan pojat voittivat New Yorkin Vesan pojat seurojen välisessä koripallo-ottelussa. Kilpailu pidettiin New Yorkissa ja lehtijatkua sivulla 6

Länsirannikon poliisilaulajat

54 laulajan ryhmä Suomesta

Torstaina, maalisk. 7. p:nä klo 7:30 ill.

Imatra Haalilla

740 - 40th St., Brooklyn, NY

Lahjoitus \$5.00

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION

New York, N.Y. 10017

Suomen

Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor

New York, NY 10017

Puh. 212-573-6007

Telefax 212-573-6310

Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa

Puh. 212-808-9721

Telefax 212-370-2863

Telex 212-370-2863

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Floridan kuulumisia

New Port Richey'n uutisia

Joulua ja uutta vuotta juhliittiin Clubilla. Suuri ateria ja tanssimusiikki oli aaton aattona. Yleisöä oli runsaasti. Hyvää uutta vuotta kaikille.

Joulun aikana oli usealla vieraita pohjois-valtioista ja ilmat sattu olla erikoiset, lämpö on ollut 80 ja yli siitäkin.

Tammikuun 13 p., juhliittiin meidän Suomalaisen Clubimme 40-vuotisjuhlaa. Sali oli täynnä väkeä. Ohjelma oli järjestetty tilaisuutta varten. Lopuksi tarjoiu juhla vieraille. Onnea ja menestystä meidän Clubillemme!

SAIRAITA: Wilfred Viilo ja Helvi Grinko ovat olleet huonokuntoisia. Kaipasimme heitä meidän clubimme juhlassa. Ovat niin tärkeitä, aina valmiita auttamaan kun tulee ohjelman järjestystä.

Helmi Johansson kaatui, loukkasi polvensa. Oli kipsissä kuusi viikkoa. Nyt kuitenkin voipi hyvin.

Elsa Aro on aina vain hoidolassa. Ilmari Aro oli sairaalassa, leikattiin jalka polven yläpuolelta. Nyt hän on hoidolassa nimeltä Southern Pines. Hänen 96 syntymäpäivänsä oli 16 p.

Anna Koski aina vain hoidolassa. Hilppa Lempiö aina vain asuu yksin, vaikka on kylä huonokuntoinen. Näkö kaiken muun päälle heikkenee. Ei näe lukea, sitten aika tulee pitkäksi.

Helmi Niemi, entinen tämän

kylän asukas, muutti täältä takaisin Baraga, Michiganiin. Sai kohtauksen 12 p. joulukuuta. Hän on nyt lepokodissa Shawano, Wisconsinissa.

Arnold Bond, Ann Arbor, Michiganista, yksi meidän talviasukkaitamme sai halvauksen ja on Chelsea, MI. hoidolassa. Toivomme kaikki Arnoldille nopeaa paranemista.

Martha Suojanen oli muutaman päivän täällä paikallisessa sairaalassa. On kuitenkin jälleen kotona. Toivomme pikaista hyvinvointia.

Myöhään tulleita tänä talvena ovat Ralph ja Sylvia Rantala Celevaland, Ohiota; ja Aila Kulha Ontariosta.

Arnold ja Helen Huhtelin vierailivat tyttärensä ja tämän miehen ja pojan luona Seattle, Washingtonissa kaksi viikkoa. Beatrice Meyers käväisi poikansa ja tämän vaimon luona Keith ja Kim Meyers, Lawrence, Kansasissa tapaamassa uutta lapsenlasta nimeltä Rebecca Marie. Hän syntyi marraskuun 12 p.

VIERAITA: Vienna Lahden luona vierailivat tyttären lapset, Doris Coxworth ja Kendra Ling, Texasista, ja Anja Coxworth, Flushing Michiganista.

Veino Lahden luona vierailivat Harold ja Shirley Ashbrenner Fort Pierce, Floridasta. Viola Hannulan luona vierailivat veli vaimoineen, Norman ja Helen Sjöblad, Cloquet, Minnesotasta.

Arnold ja Helen Huhtelinin vieraana olivat niiden poika Paul ja hänen vaimonsa ja pojanpoika Chicagosta ja myös Robert ja Virginia Metz Red Granite, Wisconsinista.

Bill ja Clarice Staffordin luona kävivät niiden poika ja perhe Evanston, Illinoisista. Ernest ja Mona Elliotin luona vierailivat Floyd ja Mae LaRue Atlantic Mine, Michiganista.

Muutaman viikon sitten tänne New Port Richey'n tulleita ovat Robert ja Betty Homein, Negaunee, Michiganista. Sanomme heille tervetuloa ja toivomme että osuvat meidän Suomalaiselle Clubillemme.

Kuolon kutsun sai Aini Laiho, tammik. 8 p. Hän oli kuollessaan 97 vuoden ikäinen. Syntynyt Kinnerjoella, Suomessa, 1893. Muutti tänne New Port Richey'n 35 vuotta sitten Cleveland, Ohiota. Suremaan jäi yksi tytär, Mae Hattunen, ja yksi lapsenlapsi perheineen. Muistopalvelu oli Suomalaisella Clubilla 18 p.

Aino oli vuosia takaperin jäsen meidän Clubillemme, osallistui tilaisuuksiin vielä vuosittain. Asui tyttärensä kanssa. Oli vain kaksi vuorokautta sairaalassa. Otamme osaa omaisten suruun.

CLUBIN ohjelma kalenteri:

Lake Worthista on tulossa meille ohjelmatilaisuus, helmikuun 10 p. konsertti kello 3 iltapäivällä. Elina Kuronen, sopraano; Yrjö Palmu, hanuri

ja Leo Jaakkola, viulu. Lounas ja tanssimusiikki konsertin jälkeen.

Helmikuun 23 p. on laskiaisen. Pasty-illallinen ja tanssit. Doris Rohlf, hanuristi soittaa taas. Liput täytyy ostaa edeltä käsin.

Maaliskuun 2 p. kello 7 ill. on hyvin tunnettu Veikko Ahvenaisen konsertti ja tanssit.

Maaliskuun 16 p. on St. Urho's Day, Hernesoppaa, ohjelma ja tanssit. Doris Rohlf soittaa. Liput täytyy ostaa edeltä käsin.

Huhtikuun 4-7 p. me olemme Lake Worthissa, FinnFest juhliissa. Meillä on clubilla tilaustietoa ellet ole vielä lähettänyt sitä Lake Worthiin.

Elizabeth Rengo

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Tammik. 31, 1991

Maanantaina kodissamme vietettiin Toivo Sunin muistotilaisuutta. Rouva Martta Suni järjesti ystävilleen ja kotimme asukkaille sekä ohjelman että tarjoiluun. Ohjelmassa esiintyivät mm. Irja Heino ja Arto Latvala, laulu; viulusoolo, Leo Jaakkola ja säestyksestä vastasi Charles Hedlund. Puheen muistolle piti Julius Päiviö.

Saimme surusanomia: Sairaskodin pitkäaikainen asukas Eva Eskola nukkui ikuiseen 23 p. Toinen surusanomaksi tuli 27 p. Sairaskodin pitkäaikainen asukas Enne Mäki nukkui ikuiseen 97 vuoden ikäisenä ja kolmas Lepokodin asukas, Jenny Wiitala kuoli 29 p. 90 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Tiistaina oli kahvikonsertti sekä yhteislaulua ja keskiviikkoamuna kuulumme Puistokonsertin. Tauno Kukko ilahdutti meitä sekä Sairaskodin asukkaita.

Keskiviikkona Auttavat Kädet taas ahersivat omalla arvokkaalla tavallaan. Kiitos teille kaikille.

Perjantaina oli kolmen asukkaamme muistotilaisuus: Enne Mäki, Eva Eskola ja

Jenny Wiitala. Pastori Törmälä piti muistopuheen näille pois nukkuneille.

Lauantaina oli Annan Majassa Finlandia Foundationin kahviaiset. Kiitos että olitte kanssamme. Kahviaisten tulot tulivat Lepokodille.

Huom! Lepokodin Ystävät pitävät myyjäiset lauantaina 16 p. klo 8:00 Annan Majassa. Veripankin auto on silloin paikalla. Saadut verilahjoitukset lähetetään amerikkalaisille sotilaille Saudi-Arabiaan. Tule ja tuo ystäväsi mukana.

Tarjoilijan paikka ruokasalis- sa vapaa. Ottakaa yhteys Lepokodin keittiöön puh. 588-4333, tai tulkaa käymään.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tiedävät. 636 Ida Gelderman 1135 Agnes Gormley 1134 John Gormley 1140 Karin Grondahl 1115 Hanna Haapala

Lepokodin Ystävien kuulumisia

Lepokodin Ystävillä oli kuukausi- ja vuosikokous tammik. 22. p:nä Lepokodin Pokelan huoneessa. Alkuun oli lyhyt kuukausikokous ja sen jälkeen välittömästi vuosikokous.

Ystävät olivat saapuneet runsaslukuisina kokoukseen.

Viime vuoden aikana on pidetty kuusi myyjäiset. Kahviaisia on pidetty Vuosijuhla-Vappu-Juhannus ja syyskauden avajaiset. Marraskuussa oli Haminan Naiskuuron ohjelmalliset kahviaiset. Arvo Katajiston muotokuvan paljastus.

Lahjoituksia Lepokodille: kaksi tusinaa päiväpeitteitä, kahdet keinutuolin tyynyt, Annan Majalle uudet äänilaitteet ja Amerikan lippu.

Matonkutojille ilmastoointilaitteet, jotta on parempi kutoa mattoja, kun ei ole hikiä ja liian kuuma. Matonkutojat ovatkin paukutelleet kangaspuita koko kesän, ja mattoja

on tullut iso kasa. Myös rahaa on niistä tullut sievoinen summa.

Vappukahviaisissa lahjoitimme Lepokodillemme 5,000 dollaria ja kahviaisten tulot Kallein rahastoon. Lepokodille uunin ja työpöydän ostoon 3,400 dollaria. Pokelan huoneeseen videolaitteet sekä kahdeksan tuolia olohuoneisiin. Lahjoitukset yhteensä 10,350.66 dollaria. Tulot 24,180.42 dollaria. Menot 15,472.57 dollaria. Kaikki nämä varamme on hankittu myyjäisillä ja kahviaisilla, ja olemme iloisia, että olemme näin voineet auttaa lepokotiamme.

Lepokodin Ystävien johtokuntaan tuli valituksi seuraavat:

Puheenjohtajaksi Hilikka Uimonen,

varalle Selma Martensdottir.

Rahastonhoitajaksi Margaret Johnston, varalle Martti Huovinen.

Sihteeri Thelma Mattson, varalle Maila Andersson. Jäsenkirjuri Helga Nikula, varalle Taimi Rissanen.

Kirjeenvaihtaja Minna Vilen, varalle Maila Andersson.

Arpakomitea Taimi Lehti ja Aili Puskala.

Kaksi jäsentä johtokuntaan Siiri Karki ja Taimi Rissanen.

Tilintarkastajat Arvo Katajisto ja Saimi Hupli.

Kiitoksemme kaikille Lepokotimme kannattajille ja ystäville. Helmikuun 16. päivänä tavataan taas Lepokodillamme myyjäisten merkeissä.

Ystävien terveisin
Minna Vilen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seural! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

FinnFest USA '91

Huhtikuun (April) 4 - 7, 1991

Jatkuvaa viihde- ja huviohjelmaa, tori, hengellistä ohjelmaa ym. Joistakin tapahtumista peritään rekisteröintimaksu, mikä on kahdenlainen. Täysimaksu oikeuttaa osallistumaan avajaisiin ja päättäjäisiin, laivareisiteilylle ym. Päivämaksu oikeuttaa yhden päivän tapahtumiin. Lisätietoja saa kirjoittamalla:

FinnFest USA Committee
P.O. Box 1229, Lake Worth, FL 33460

Start making your plans now. Those attending certain events are required to pay either a full or a daily registration fee. Full fee allows one to attend opening and closing ceremonies, a cruise, seminars, etc. without extra cost. For more information and to receive a free souvenir program write to:

Suomalaisia kesämuistoja viemisiinä Valtoihin

Kun Allen Harju elokuussa palaa kolme kuukautta kestäneeltä Suomen-matkaltaan takaisin Yhdysvaltoihin, on hänellä mukanaan valtavasti tuliaisia. Yli kaksikymmentä filmirullaa, tarkkaan täytetty päiväkirja, sukuselvitys kirkkoherranvirastosta, juttuja, suomalaisia kesämuistoja.

Niitä Allen Harju kävi hakemassa myös Ruovedeltä, missä hän oli sukuloimassa Maarit ja Mauno Lahden perheessä.

Viimeksi Allen Harju kävi Suomessa lähes neljänneksivuosittain.

- Suomi näyttää paremmalta kuin silloin. Talot ovat kauniita, ihmiset pukeutuvat hyvin ja täällä on puhdasta. Amerikassa on roskaa joka nurkassa. Täällä roskat laitetaan kassiin eikä heitetä tiele.

- Olen kiertänyt Suomessa monessa paikassa enkä ole nähnyt huonoa elämää missään - kaikki näyttää hyvältä.

Allen Harjun kanssa ei aika tule pitkäksi. Hän puhuu suomea hyvin ja paljon. Häneltä tuntuu riittävän mielenkiintoa joka asiaan, hän kyselee, katselee, kiertele ja tekee muistiinpanoja.

Ruovedellä hän ehti muutamassa päivässä käydä kotiseutumuseolla, piipahtaa laivarannassa, tutustua Runebergin lähteeseen ja Ryövärinkuoppaan, katsastaa kirkon, kirkkoveneen ja vil-

jamakasiinin, pyörähtää Väärin muistomerkillä ja Autiossa, silmäillä taidenäyttelyitä ja tutkailla suomalaista elämäntapaa jopa kaatopaikan vinkkelistä.

Harjulla on ollut samanlainen vauhti päällä jo toukokuun 20. päivästä lähtien. Tuolloin hän saapui Helsinkiin, mistä kiertue alkoi.

- Well, olin ensin siellä kolme viikkoa, sitten menimme muutamaksi päiväksi Leningradiin, sitten pariiksi päiväksi Tukholmaan, josta jatkoimme Kööpenhaminaan ja Osloon.

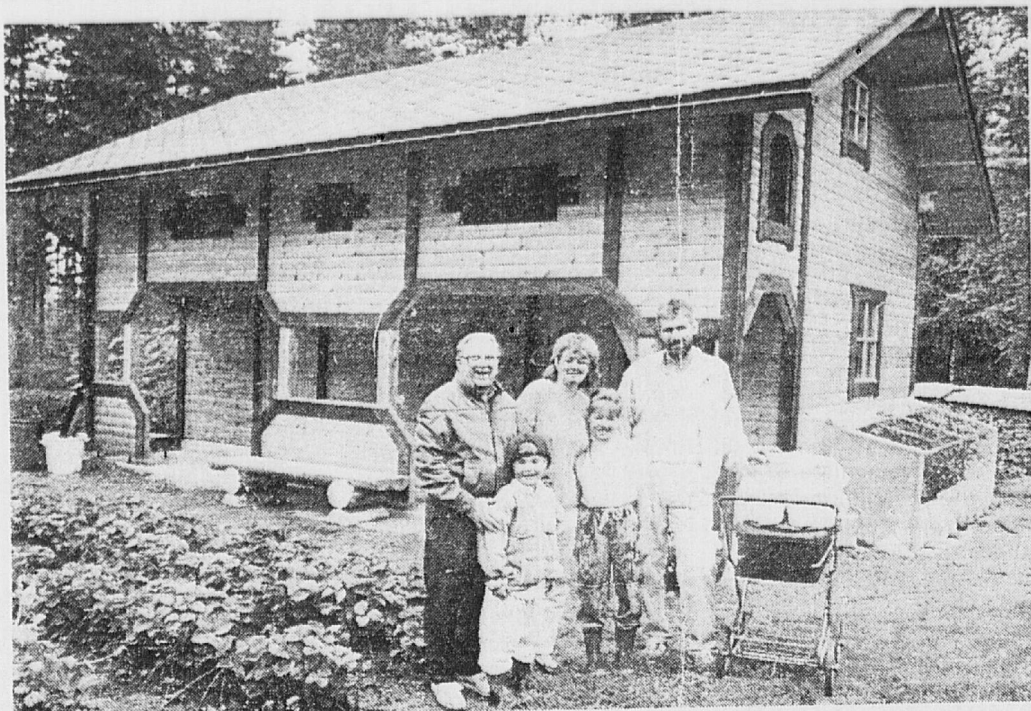
Juhannuksen Harju vietti I-valossa katsellen keskiyön aurinkoa. Pohjois-Pohjanmaalla hän on vieraillut Pyhäjoella äitinsä puoleisilla sukulaisilla ja sitten Pohjois-Hämeessä Virroilla ja Ruovedellä isän suvun parissa.

- Isäni Seivi Harjunen lähti Amerikkaan vuonna 1907. Virtain Vaskiveden Havangan kylästä. Hän oli ensin Mainessa metsätoimissa ja englannin kieltä opettelemassa. Elämäntyönsä hän teki sitten Massachusettsin osavaltiossa kutojana.

Seivi Harjunen, sittemmin Harju, kuoli seitsemän vuotta sitten. Hänen vaimonsa Thyra Harju on nyt 91-vuotias, edelleen pirteä amerikansuomalainen.

- Hän kävi Suomessa viimeksi vuonna 1975. Minä kävin isäni kanssa täällä vuonna 1966. Silloin ajoimme autolla yhteensä 2,800 kilometriä, sillä hän halusi nähdä kaikki tutut paikat.

Massachusettsissa vuonna

Sukulaiset potretissa, Allen harju (vas.), Maarit ja Mauno Lahti sekä lapset Mika, Marjo ja "Minttumaari".

1924 syntynyt Allen Harju sanoo, että Yhdysvalloissa sukulaiset ovat paljon tärkeämpiä kuin Suomessa.

- Täällä ei aina edes tiedetä, ketkä ovat sukua keskenään. Siellä käydään kylässä ja pidetään yhteyttä.

Harjun sukulaisrakkaus ulottuu laajalle. Ruoveden isäntäperheeseen häntä sitoo se, että Maarit Lahden isä Eino Taipale ja hänen isänsä Seivi Harjunen olivat pikkuserkkuja keskenään.

Sukulaisuus ja suomalaiset syntyjuuret ovat Allen Harjun sydäntä lähellä. Nykyisin Tekساسissa asuva, eläkkeellä ole-

va insinööri kertoo seuraavansa Suomen asioita muun muassa Raivaaja-lehdestä. Massan valtiossa pidetään edelleen suomalaisia tansseja, ja televisiosta seurataan tarkasti Suomea koskevat ohjelmat - silloin harvoin kuin niitä tulee.

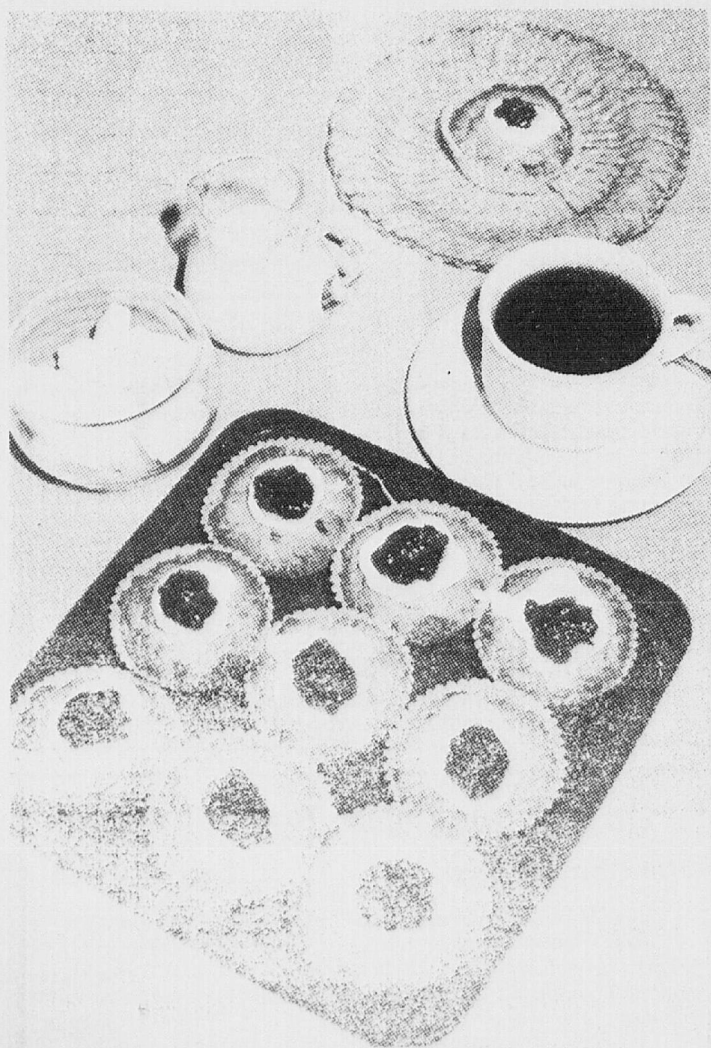
- Suomen kieltä ei Amerikassa enää paljon kuule. Toinen ja kolmas polvi on mennyt naimisiin toiskielisten kanssa eivätkä nuoret ole enää kiinnostuneita puhumaan isovanhempiensa kieltä, kun kerran englannilla pärjää niin hyvin.

Allen Harju vie Valtoihin viemiseksi pienen palan Suomea.

Kertomista on paljon sekä vanhalle äidille, että Bostonin lähellä asuvalle sisarelle. Myös Ruovedellä kamera ja kynä olivat ahkerassa käytössä.

- Kotiseutumuseolla oli hauska käydä, sillä siellä oli paljon samanlaisia kaluja kuin meillä kotona oli lapsuudessa. Myös Runebergin lähteellä oli mukava olla. Viimeksi käydessä siellä sai kenkensä märäksi. Nyt on uusi, kaunis silta, ja koko lähteen ympäristö on paljon siistimpi.

M.L.
(Ruovesi lehti)

Jos et omista korkeita muotteja, voit kypsentää Runebergin tortut ihan yhtä hyvin paperivuoissa. Maku ei muutu.

Helmikuun 5. päivä on Suomen kansallisrunoilija J.L. Runebergin syntymäpäivä. Se on myös virallinen liputuspäivä. Juhlapäivän tapoihin kuuluu herkutella Runebergin tortuilla.

Runebergintortut (8 kpl)

100 g margariinia
1 dl sokeria
1 muna
1 dl korppujauhoja
1 dl vehnä jauhoja
1 dl karkeaa mantelirouhetta
1/2 tl leivinjauhetta
pälle:
vadelma- tai mansikkahilloa
1/2 rkl vettä
tomusokeria

Vaahdota rasva ja sokeri, lisää muna hyvin vatkatun. Sekoita kuivat aineet, lisää ne taikinaan. Jaa taikina paperivuoikiin tai torttumuotteihin, paista 200 asteessa noin 15 minuuttia. Jäähdytä. Sekoita veteen sen verran tomusokeria, että saa notkeasti valuvan tahnan. Valuta lusikasta kuorutusta ympyräksi tortun päälle, nosta keskelle nokare hilloa.

100g margariinia = yksi pötke
1 dl = vajaa 1/2 cup
200°C = 400°F

RAIVA AJAN ... jatkoa sivulta 4

den kirjoituksen mukaan "Ves-san pojat ottivat vieraitaan hyvin vastaan, sillä urheilussa voittajat ja häviön saajat käsitteivät, että parhain voittaa!"

Rockland, ME:n kirjeenvaihtaja "J. R." kertoi 1000 puhdasta liinasäkkiä ja 49 jaardia liinaa lähteneen tärkkäaineiksi Suomeen.

75 vuotta sitten

Helmikuun 4, 1916
Suomalaisia kehoitettiin saapumaan runsasjoukkoisesti New York Cityssä pidettävään "Tilattua työtä tekevien räätälien" yleiskokoukseen. "Kokouksesta poisolemista saakotetaan yksi dollari. Kun menee kokoukseen, niin tietää dollarin," totesi nimimerkki "n".

Fitchburgin uutisista löytyi tällainen pikku-uutinen: "Päätään siitä, että viime vuonna tehtiin kaupungissamme 492 avioliiton umpisolmua, tulee asukasluvu tulevaisuudessa tuntuvasti lisääntymään. Kaupungin kirjuriin Davisin antamassa raportissa selostetaan kuinka monta paria hän itse, eri papit ja rauhantuomarit ovat vihkineet."

Helmik. 7
Clevelandin (OH) S.S. Osas-

ton haalilla järjestettiin suuret painikilpailut kolmessa sarjassa. Lopuksi tietysti tanssia. Kilpailuja seuranneena sunnuntaina pidettiin samalla haalilla "mahtava juhla karnevalin kunniaksi". Lehdessä olleen ilmoituksen mukaan "vanhat piijat kääntyvät takaisin 'Kyöpelin' tieltä ja tekevät hyökkäyksen poikamiesten kivikovia sydämiä vastaan puheilla, runoilla, saduilla ja kertomuksilla ynnä muilla keinoilla."

BUSHIN ... jatkoa etusivulta

puolesta. Ja kun sen teemme - vapaus toimii", hän julisti.

Presidentti puhui lyhyesti myös Baltian maiden tilanteesta. Hän sanoi äskettäisten keskustelujen Neuvostoliiton johtohenkilöiden kanssa varmistaneen joidenkin neuvostoliittolaisten joukkojen vetäytymisen. Luvassa oli presidentin mukaan myös paluu neuvottelupöydän ääreen.

Siviilioikeudet saivat myös osansa presidentin puheesta. Hän lupasi jälleen kerran vaatia kongressia vahvistamaan diskriminointia vastustavia lakeja turvautumatta epäoikeudenmukaisiin etuoikeuksiin.

Start-neuvottelut jatkuvat

Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton väliset Strategisten aseiden rajoittamista koskevan Start-sopimuksen neuvottelut ovat jälleen alkaneet.

Sopimus on tarkoitus saada valmiiksi Moskovassa tässä kuussa pidettäväksi kaavailtuun presidentti George Bushin ja presidentti Mihail Gorbatschovin huipputapaamiseen mennessä.

Neuvostoliiton pääneuvottelijan varauksministeri Aleksei Obuhovin mukaan neuvotteluissa on ratkaistavana enää teknisiä kysymyksiä, kuten ohjuskokeita koskevan tiedon vaihtamista koskevat kohdat.

Obuhov sanoi lisäksi olevansa varma, että sopimus saadaan allekirjoituskuntoon presidenttien tapaamiseen mennessä.

Valkoisen talon lehdistöpäällikkö Marlin Fitzwaterin mukaan Moskovassa tapaaminen on vielä "ilmassa".

Norja sai uuden kuninkaan

Norjan uusi kuningas Harald V vannoi tammik. 21. p:nä kuninkaan valan suurkäräjien edessä. Hänen vierellään seisoi mustaan asuun pukeutunut kuningatar Sonja.

Lyhyessä puheessaan kuningas sanoi toivovansa, että suhteet suurkäräjiin pysyisivät yhtä hyvinä kuin hänen isänsä, kuningas Olavin, aikana. Hän lupasi noudattaa isänsä tavoin tunnuslausetta "Kaikki Norjan puolesta."

Tilaisuus oli historiallinen myös siksi, että ensimmäistä kertaa vuoden 1922 jälkeen kuninkaan rinnalla parlamentissa oli kuningatar.

Puheessaan kuningas Haraldille suurkäräjien puhemies korosti erityisesti sitä, että kuninkaalla on tehtäviensä hoidossa tukenaan ja apunaan kuningatar.

Puheen jälkeen suurkäräjien jäsenet kerääntyivät kuningasparin ympärille ja huusivat "Jumala varjelkoon kuningasta ja isänmaata!"

Koko seremonia kesti parikymmentä minuuttia. Paikalla oli myös hallitus ja diplomaattikunta. Parlamenttitalon ulkopuolelle oli kerääntynyt tuhansia ihmisiä osoittamaan kunnioitustaan hallitsijaparille.

Berkeley, CA

Tammikuiset terveiset

Yhtä pientä sadetta lukuunottamatta täällä ei ole satanut lainkaan. Joulun aikaan oli pakkasta öisin jopa 18 astetta alle nollan Fahrenheitin mittarin mukaan.

Satojen miljoonien vahingot ovat tulleet farmareille, ja meille muille se tietää hintojen nousua. Kukat pihossa ovat mustia, ja pilaantuneet sitruunat tippuvat alas. Suurin osa Californian valtavasta appelsiinisadosta pilaantui.

Ellei sateita tule, tulee kuivuus, kukkulat ovat ruskeita ja kuolleen näköisiä, kun normaaleina vuosina ne ovat olleet kauniin vihreitä talvella.

Laulukuorolaisille muistutetaan, että harjoitukset muutettiin puoli tuntia aikaisemmaksi, siis 7:30 maanantai-illoin haalilla.

Veljeysseuralla oli virkailijain virkaanasetus päivällinen. Presidenttinä jatkaa edelleen Eino Huhtala, sihteerinä Margaret Saarni.

Viisikymmenvotismerkkejä saivat: Aune Jackson, Aimo Hieta ja Elizabeth Luoma. Ja kaksikymmenvotismerkkejä saivat: Elvi Grönlund, Doris Lindfors, Maiju Rauhalu, Martti Rauhalu, Liisa Suominen, Seppo Suominen ja Anneli Rinteelä.

Herkullisen päivällisen valmistivat Sonja Bajuniemi ja Salli Pajuluoma apunaan Leo Bajuniemin, sekä Sallin poika Hannu vaimoineen ja pikku Sinikka tyttären kanssa, joka

on kuin nukke suloinen, puolivuotias.

Hiihtomajan presidenttinä jatkaa edelleen Marlin Kastama. Ei ole paljon lunta vuoristossa, kun ei ole satanut, joten hiihtämisestä ei siellä tahdo tulla mitään tänä talvena.

Tulossa on Kalevalanpäiväjuhla Veljeysseuran talossa helmik. 24 p. alkaen klo 2:00 iltapäivällä.

Sitten maalisk. 16 p. on Pyhän Urhon tanssit lauantai-iltana.

Ja 22 päivä maaliskuuta perjantai-iltana tulee Suomesta Poliisikuoro esittämään konsertin. He ovat Etelä-Pohjanmaalta sekä Lounais-Suomesta kotoisin. Edellisenä iltana, torstaina he laulavat University kadun luterilaisessa kirkossa illalla. Lähempiä tietoja saatte myöhemmin.

Joukostamme poistui kuoleman kautta Hannes Mäki. Hän oli syntynyt Sääksmäellä, Suomessa lokak. 8 p. 1899, joten hän saavutti 91 vuoden iän.

Pastori Walter Werronen puhui kauniisti hänen muistolle. Veljeysseuran puolesta puhui Erland Mällinen. Hugo Korpi lauloi monta virttä ja soitti organomusiikkia, kuorolaiset lauloivat myös. Otamme osaa Ailin ja muiden omaisten suruun!

Tilastojen mukaan sydän-sairauksiin kuolee etelän valtioissa enemmän, siis South Carolina, Mississippi, West Virginia, Louisiana ja Georgia ovat pahimpia paikkoja. Vähemmän kuolee Hawajissa, New Mexicossa, Coloradossa, Minnesotassa, Montanas-

sa ja Arizonassa. Californiakin sijoittui hyvin.

Nykyään voidaan paljon pelastaa niitä, jotka ehtivät sairaalaan aikanaan, mutta ehkä ympäristölläkin on vaikutus näihin sairauksiin, kun niitä on niin paljon enemmän toisissa valtioissa.

Hyvää kevättälveä!
Aini Tossavainen

Kuolleita

Tauno Oksanen

LUNENBURG, MA - Tauno K. Oksanen, 72, Howard St., kuoli tammik. 30, 1991 Leedissä.

Hän oli syntynyt kesäk. 19, 1918 Suomessa Willehard ja Josefina (Nenonen) Oksasen poikana ja asui suurimman osan elämästään Lunenburgissa, missä hän kävi high schoolinsakin.

Edesmennyt jäi eläkkeelle 12 vuotta sitten Lunenburgin valtio-osaston palveluksesta. Ennen sitä hän oli työskennellyt entisessä Simonds Saw & Steel Co:ssa Fitchburgissa.

Oksanen palveli US laivastossa toisessa maailmansodassa.

Kaipaamaan jäi pojat Steven J. Oksanen, Northampton ja Donald P. Oksanen, Bartlett, IL; veli Willehard Oksanen, Lunenburg; ja neljä lastenlasta.

Sawyer-Miller hautaus-toimisto, 763 Massachusetts Ave., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui North hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

30-year effort recounted--

Jalkanens' retirement saluted

HANCOCK, MI - More than 300 people attended a banquet in late September honoring Ralph and Pearl Jalkanen, former president and first lady of Suomi College.

Community leaders, politicians, educators, and friends lauded the Jalkanens for 30 years of service to the community and the college. The Jalkanens received written commendations from the governor, the City of Houghton, the Michigan legislature, Northern Michigan University, and the Evangelical Lutheran Church in America, with which Suomi is affiliated.

Twenty other testimonials cited the Jalkanens for the contributions to senior citizens, lifelong learning, self-discipline, faith,

leadership, and a "sterling example professionalism."

Matthew Surrall of Northern Michigan University, which also has awarded Ralph Jalkanen an honorary doctoral degree, said the retired Suomi president, noted for his speaking and prolific correspondence, has "a silver tongue and a golden pen."

Henry Hakanen, chairman of Suomi's Finnish Council in America, which advises the college on Finnish matters, awarded Ralph Jalkanen a lifetime membership in that group, which the former president founded in 1984.

Pearl Jalkanen was cited for her unfailing support of her husband, her extensive correspondence with Suomi alumni and

friends, work with the college's mailing list, and service to Suomi's Martha and Mary Society, a church-related support group.

"We were fortunate to have the services of two people for the price of one," said Ellwood Mattson, chairman of Suomi's Board of Trustees.

Ralph Jalkanen said that his wife Pearl was "the best part of the team," that it was "a privilege to serve Suomi," and that "If I could have afforded it, I would have done it for nothing."

He said the real builders of Suomi College have been the community and the college's other supporters. "Thank you for helping," Jalkanen told the 313 gathered.

The Jalkanens were president and first lady of Suomi College since 1960. Ralph J. Jalkanen was a minister in Ash-tabula (OH) when he was asked to be president of Suomi.

He said yes "with fear and trepidation" because, he says, "It was a fearsome job. The college was broke." Someone in Ohio told him, "Go up and give the college a good burial."

Jalkanen, however, wanted to be an innovator, and thus began a 30-year battle to keep Suomi from going the way of other two-year private colleges: out of business.

Not only did the college stay open under Jalkanen's tenure, it also experienced unprecedented growth.

Enrollment increased 300 percent, five major buildings were constructed, including the Finnish-American Heritage Center, and the number of financial supporters jumped from a mere 58 to more than 2,000.

The 1960s

Those successes, though, were unforeseen in 1960. At the time, all Jalkanen had to go on was faith and youth. "When one is young, one is also foolhardy, and we took the risk," he says now. "To be alive is to be at risk."

He began work June 1, 1960. On the Fourth of July, a creditor called him at home. "It was that tough," he says. "There was no money."

The annual budget was \$100,000, and the college needed cash. Jalkanen planned a fund-raising drive, and tried to get a consultant to help. One said the college was "too desperate" to take on as a client. Jalkanen, however, persisted because he was convinced that the institution had to spend money to raise money.

"I told the board that we've got to get our friends -- count our friends -- get them to help, and they were wonderful," he says.

The first campaign raised \$75,000 over three years. "It was the difference between survival and failure," Jalkanen says.

The money gave him some breathing room, but, from a surprising quarter -- the church -- a shadow of doubt was cast across the campus.

Some leaders in the church wanted the college to close its

Pearl & Ralph Jalkanen

doors, he says, because the institution was out of the geographic mainstream and a drain on church finances. Jalkanen simply ignored their inquiries and exhortations.

At the time, the summer of 1960, the Lutheran Church merger was being shaped. The new church gave Jalkanen the opportunity to rewrite Suomi's constitution. In doing so, he expanded the board to give the college a broader base of support. Some of the board members were representatives of the church, but Jalkanen carefully picked the rest.

The result: when church representatives came to a board meeting in Green Bay in 1960, urging the board to shut down the institution, the trustees voted 21-1 in favor of keeping Suomi open.

Jalkanen won the first round, but the bout with the church, he says, wasn't really over until the 1980s.

"We had to be resolute, coming of the new church (The Evangelical Lutheran Church in America) in 1988 eased our struggle. There arose a spirit of hope then -- that the new church would bring new habits of mind and heart."

Besides trouble with some church leaders, Jalkanen had to work on other fronts and, throughout the decade of the '60s, he personally recruited students, built the buildings to offer them opportunity, sought federal funding and private funding, gathered friends, especially in the local community and in Finnish communities nationwide, and, most importantly, tried to achieve accreditation.

The results: Student Center constructed in 1965, Wargelin Hall was constructed in 1966. Suomi was accredited for the first time in its history in 1969. Paavo Nurmi Center was constructed the same year.

The 1970s

Jalkanen's second decade, the 1970s, began with renewed hope.

He continued raising money,

using private goodwill as a base to get government funding. He believed in an oft-repeated formula for the survival of schools: "scholars and dollars."

He still fought off those church leaders who "continued to say that the wisest thing you could do is merge with another college or close down."

In contrast, Jalkanen believed in building a broad base of support: local community, Finns, industry and philanthropic organizations, the church.

Underlying it all, he says, was a belief that "If the Finnish-Americans were not for us, we would lose the other support."

Consequently, he had fund-raising drives in all 54 Finnish-American communities in the U.S., thereby giving Suomi a uniqueness: a small, regional college with a national constituency, a strength she still builds on today.

That drive for the support of Finnish-Americans resulted in a dramatic highlight during Jalkanen's second decade at Suomi -- the first FinnFest ever held.

The ethnic gathering occurred in 1976 and drew Finland's late president, Urho Kekkonen, to campus.

The high drama of an international leader coming to Suomi College is underplayed by Jalkanen. He simply says, "It gave a sense that people were interested in Suomi and we could muster numbers. Business and industry admired the tenacity of Finns hanging on to their college and they came to support us. And we began searching for a relationship with Finland."

As a result of Kekkonen's visit, Ralph and Pearl Jalkanen attended a White House reception hosted by then President Gerald Ford.

Right after FinnFest '76, Jalkanen and the trustees began looking at another building campaign and approached the federal government for another long-term, low-interest construction loan for a dormitory. Eleven

Turn to JALKANEN page 10

Letter to the editor**Dear Editor**

I am enclosing a copy of a letter to John Gagnon, Editor of the Suomi College newsletter *The Bridge*, commenting on the December issue.

It occurred to me that readers of RAIVAAJA might be interested in my comments. If you agree, you have my permission to print this letter and this one as well.

I think the record should be clear. FinnFest did not originate at Suomi College and it shouldn't try to take credit for this accomplishment from Tauri Aaltio of Suomi Seura.

Sincerely,
Jorma L. Kaukonen
Mill Valley, CA

(Editor's note: Jorma Kaukonen's comments refer primarily to THE BRIDGE article about Pearl & Ralph Jalkanen reprinted above.)

Mr. John Gagnon, Editor
THE BRIDGE
Suomi College
601 Quincy St.
Hancock, MI 49930

Dear Mr. Gagnon:

Herewith some belated comments about the interesting December issue of THE BRIDGE.

Suomi College is described as having hosted in 1976 "the first FinnFest ever held," following which a building campaign was said to have begun to build the Finlandia Hall, the completion of which was celebrated at "the third annual FinnFest."

The fact is that FinnFest was the brain child of Tauri Aaltio of Suomi Seura. He called a meeting sometime in 1982 in Minneapolis at which he presented his plan for a national celebration of Finnish heritage to representatives of Finnish-American organizations from all over the United States.

As a result, the first such celebration took place in Minneapolis in 1983; a national organization was created; and, after a contest to give it a name, Sirkka Wilson of Seattle came up with FinnFest.

The events described in the article about Dr. Jalkanen's 30 year career are obviously very important, but they were not FinnFests.

The construction and dedication of the Finnish-American Heritage Center is an event of great potential.

An article about the Center in the next issue of THE BRIDGE would be helpful to all those interested in Finnish-American culture -- a description of its archives and something about the archivist and staff, and about future plans for the Center.

If the Heritage Center does the job it has set out for itself, it may one day become but it is not yet "the focus of Finnish-American culture in the United States."

With all due respect to Dr. Jalkanen, his description of "the Finnish tradition" at the end of the feature article is inadequate.

It does not, he says, "allow us to be proud" and we win "only with humility and grace."

The Finns are a proud people and pride is an essential element in their survival. It is not "counter-productive," as he suggests, for them to be proud of themselves as well as of the institutions they have created.

The "Campus Briefs" page suggests that it will not be easy for Suomi College to maintain its Finnishness and, while it will continue to play an important role in the Upper Peninsula, it may possibly be only as a two year community college.

Thus, the interim president has no Finnish connection; the successor to Dr. Jalkanen is being sought by a search committee in Washington D.C.; four percent of its enrollment is Japanese; four percent is Native American; ten percent is black; and a recruitment program is underway to increase enrollment from the East to supplement the students who come from the Upper and Lower Peninsulas and from the Midwest.

Clearly, Suomi College is playing and will continue to play an active role as a "small, rural college," but it may be difficult to combine this with the goal of being the "focus of Finnish-American culture in the United States" as the Finnish content becomes increasingly diluted.

Sincerely,
Jorma L. Kaukonen

Test your Finnish

From L. Havu, *Lauantaiseura ja sen miehet*.

Kun Runeberg eräänä kesäiltana istui kahden toverinsa kanssa erään Turun ulkopuolella olevan lähteen partaalla, he sopivat keskenään, että kukin heistä kirjoittaisi runon lähteestä ja se, jonka runo katsottaisiin huonoimmaksi, olisi velvollinen yhdellä jalalla hypymään kolme kertaa lähteen ympäri päässään tuokkonen, jolla ammennettiin vettä lähteestä.

Runot kyhättiin ja tarkastettiin, jolloin tuomio lankesi niin, että Runebergin oli tanssittava lähteen ympäri. Tämä laulu (Lähteellä), vaikkakin muutetussa muodossa, on sitten melkein puolen vuosisataa virranut tuhansilla huulilla ja hyväilyt satoja tuhansia korvia ja sydämiä.

One evening when Runeberg and two of his friends were sitting at the edge of a spring on the outskirts of Turku, they made an agreement that each of them would write a poem about the spring, and the one whose poem was considered the worst would be obliged to hop three times around the spring on one foot, with the birch bark cup used to dip up water from the spring on his head.

The poems were soon written, they were checked, and the verdict was that Runeberg had to dance around the spring. This song (At the Spring) although in altered form, has since flowed from thousands of lips and carressed hundreds of thousands of ears and hearts.

Runeberg's song, with a solo by Kalle Honkala, was a favorite with the New Yorkin Laulumiehet under the direction of Jussi Himanka.

AMERIIKAN POJAT (above) will be performing at FinnFest USA '91 in Lake Worth (FL) April 4-7. Paul Niemisto, director of the group, is in the center of the first row.

'Ameriikan Pojat' to appear at FinnFest USA '91

LAKE WORTH, FL -- Hump, Jenkka, Schottisch, Valse, Polka and Two-step is only some of the music played by the **Ameriikan Pojat** (The Boys of America) who will be one of the featured musical groups at FinnFest USA '91. They also play music composed for the brass septet by such famous Finnish composers as Madetoja, Kuula and Sibelius as well as music by American composers.

Ameriikan Pojat is a group of seven professional horn players (*Torviseitsikko*) all from Minnesota and Michigan.

They are Russell Pesola, Karl Hill Kortesmaki, Donald Hakala, Eric Kiltinen, Denise Pesola, Mike Legvold and their founder and leader Paul Niemisto.

Niemisto, founder of the group,

was born of a Finnish-American family in Northern Michigan. He was trained as a trombone player and conductor.

He graduated from the University of Michigan and had further conducting training at the Mozarteum in Salzburg, Austria.

In recent years he has been an active teacher and performer in Finland, where he developed the interest in the brass septet, *torviseitsikko*.

He has been the *Orkesterijohdonlehtori* at the Joensuu Conservatory, in wind orchestra conducting at the Klemetti Institute in Orivesi, has conducted the Tampere Philharmonic and is a teacher at the Lieksa International Brass Week (*Lieksan Vaskiviikko*).

Niemisto is on the teaching

faculty at St. Olaf College in Northfield (MN) and plays the baritone horn in the group.

Ameriikan Pojat plans to visit the Salolampi Finnish Language Village in Minnesota for a series of demonstration programs and is working on a musical tour to Finland in 1992 during the Grand Reunion in connection with the 75th Anniversary of Finnish Independence.

The group plans to produce a recording of old-time Finnish dance music to be released at FinnFest USA '91 in Florida!

FinnFest USA '91 is going to be in Lake Worth, Florida, on April 4th to the 7th.

Other entertainment for the '91 Festival includes Merja Sorja, accordionist and kantele player, who is from California

and was at FinnFest USA '90 in Hancock. She will perform in concert and give seminars on her music as well as kantele lessons.

Organist Dr. Paul Maki, son of the late Rev. Otto Maki, who played the opening recital at the 1977 American Guild of Organists Convention, will offer organ recitals on both Friday and Saturday.

Some of the entertainment from Finland featured at FinnFest USA '91 will be the Lappeenranta Calvary Band and Kauhava Big Band.

For more information and registration forms write to FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

Come on down for "Fun in the Sun at FinnFest USA '91."

Kalevala Day program set

FITCHBURG, MA - The Central Committee of all the Finnish churches and organizations will have a program to celebrate the 156th anniversary of the Finnish epic KALEVALA.

This will be Sunday, February 24th, 2 p.m., at the Elm Street Congregational Church.

The Kalevala Day program consists of:

- American and Finnish national anthems performed on the organ by Ron Harry.
- Invocation by the Rev. William Sumner.
- Greetings from the Government of Finland by Consul Edwin E. Kaarela.
- Selections by the Messiah Lutheran Women's Choir.
- "Kantele," the Finnish na-

tional musical instrument, will be played by Alan Tastula.

- Reading from the KALEVALA by Miriam Lehto.

- Selections by soprano Irene Pakkila.

- Poem of Lemminkäinen by Eino Leino will be read by Milledred Heino.

- Elm Street Congregational Church Choir will sing, accompanied by Ron Harry.

- Organ prelude by Ron Harry.

- Benediction by the Rev. Sumner.

Refreshments of coffee and Finnish coffeebread will be served.

The public is cordially invited.

Armas Kaukoranta
Chairman

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

The *Toparoikan* concert last Sunday [Jan. 27] was so good they got a standing ovation.

The five men that sang relaxed a bit when they started the second part which was called *merimiehen hyvästijättö*.

They wanted the backdrop to be the one with the outdoor scene and before they sang "Tähti ja meripoika" they moved to the back of the stage and pointed to the sky as if looking for a star. They had many movements as they sang and this was different.

The song "Harbor Lights" was nice to hear because so many of us knew it along with "Anchors Aweigh."

There were three tenors and two bass voices with Merja Jauhi Jarvi on the piano.

On the 27th the program con-

sisted of square dancing and songs sung by Ina Sandoval and Vera Marks.

Henry Forster played the violin and Janet Kivi was on the piano.

Henry played "Pustansävel" and Einar Eskola gave us three tunes on his balalaika.

Those of us who were in the program had fun putting it on.

We want to thank Ina Sandoval for singing. She plays violin and piano also. Her residence is at Lake Osborne where she has lived for 11 years, coming here from New York. Thanks to Einar Eskola for getting her to appear on our show.

We are sorry to hear about Ed Haapa's accident. He couldn't be here Saturday [Jan. 26] for his sing-a-long. Johannes Jun-

tunen took his place and many people came to enjoy the singing. A raffle was held with the proceeds all going to Suomi College.

Our hall is putting on Open House during the FinnFest and we are making plans and getting members lined up for skits and we have one member who will give the history of the hall.

The Open House will be on April 5 on a Friday with a concert by the *Ameriikan pojat* at 7.

The choir is starting to practice the songs which Merja Poutainen sent to us for the FinnFest Choir.

The FinnFest Choir will consist of all the choirs combined. They will sing at the opening and closing at the festival. We are looking forward to that.

Don't forget Bingo on Sundays at 1 with a jackpot of \$100.00.

Vera Marks

Kalenteri

CALIFORNIA

Feb. 12 - United Kaleva Lodge No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

Feb. 24 - Kalevala Day, 2 pm, Auditorium, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.

CONNECTICUT

Feb. 23 - Finnish American Heritage Society pulla baking, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

Feb. 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, East Main St, South Paris. Program: video showing of "Tradition Bearers."

March 17 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Talk on Finland's Winter War.

MASSACHUSETTS

Feb. 9 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Feb. 14 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Feb. 17 - Laskiainen celebration, Saima Park, Fitchburg.

Feb. 23 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Feb. 24 - Kalevala Day program, 2 pm, Elm Street Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg. Sponsored by the local Central Committee of Finnish churches and organizations.

- Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington.

- Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Scandinavian Couple Dance instruction, 3:00-3:30 pm. Sponsored by Revontulet.

MICHIGAN

Feb. 9 - Finnish-American Society of West Central Michigan program, 2 pm, Auditorium, Yankee Clipper Library, 2025 Leonard NE, Grand Rapids. Program to be announced.

Feb. 16 - Finlandia Male Chorus and the Finlandia Strings, from Detroit, in an afternoon of Finnish and English music, 2 pm, Christ Lutheran Church, 2350-44th St. SW, Wyoming (Grand Rapids area). Sponsored by the Finnish American Society of West Central Michigan. (Note change in date and place of the Feb. program).

MINNESOTA

Feb. 15 - Finnish-American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, St. Paul. Program: Yvonne Lockwood on the history and traditions of Finnish woven rag rugs.

Feb. 22-23 - Laskiainen Finnish Sliding Days, Hibbing. More info: 612-861-7174 or 218-262-1350.

NEW YORK

Feb. 10 - Finnish Aid Society Imatra's annual meeting, 2 pm, Imatra Hall, 740-40th St, Brooklyn. Coffee afterwards. All members are asked to be present.

March 7 - Länsirannikon Poliisilaulajat, consisting of 54 singers from Finland, perform in concert, 7:30 pm, Imatra Hall, Brooklyn. Donation \$5.00.

OREGON

Feb. 14 - The Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Nobel Lodge, 6225 N.E. Stanton, Portland.

RHODE ISLAND

Oct. 27 - March 10 - Exhibit: "Facets of the Jewel - Photographs of Roger Williams Park" by Marlene Wirsuri-Aho, Museum of Natural History, Roger Williams Park, Providence. Museum hours: Tuesday-Friday, 10 am-4 pm; Saturday-Sunday, 11 am-4 pm.

VERMONT

Feb. 1-28 - Exhibit: Paintings of the Vermont Landscape by Eric Aho, River Valley Performing Arts Center, River Road and Route 5, Putney. Gallery hours 9-5 daily. Tel. 802-387-4355.

All programs subject to change

PUTNEY, VT - Eric Aho's paintings of the Vermont landscape are on exhibit here at the River Valley Performing Arts Center, River Rd. and Route 5, until February 28. Gallery hours are 9-5 daily.

Cape Cod, MA

Marianne and Bruce Jussilla, residents of Cape Cod and foster parents for the Massachusetts Department of Social Services, be featured on "Real Life with Jane Pauley," February 10, 1991, at 8:00 p.m. on NBC.

The segment entitled "Eddie's Story", is about a young child who

is severely disabled due to high levels of cocaine in his bloodstream at birth.

When Eddie was first placed with the Jussillas in 1988, doctors were not sure if he would live past a few weeks. Due to the tremendous love, caring and stability that the Jussillas have provided, two year old Eddie, though still very sick, has shown

significant improvement.

Eddie is a poignant symbol of the devastating effect that cocaine has had on our society.

The Jussillas are a symbol of commitment, love and devotion to those who truly need it to survive. Together they tell a compelling story.

Department of Social Services

Notes from

Finnish American Heritage Society of Maine

It's been rather quiet in our west central area of Maine.

Our Christmas meeting was postponed due to winter's bad weather.

Despite storm threats on January 9, 67 persons took the chance to join in a pot luck luncheon to meet Leila Mustanoja, director of organizational affairs for Suomi Seura.

Mustanoja, through her visits to New England Finnish American organizations, gave information on the history, purpose and goals of Suomi Seura.

At our annual January meeting, the previous slate of officers were re-elected: Pres. Barbara Payne; V. Pres. Eva Bean; Sec. Alma Dixon and Treas. Hazel Wheeler.

Videos of our society's play "The Immigrants" can be ordered from Barbara Payne, 12 Hillside Ave, South Paris ME 04281.

Although several of our members have migrated to the south, there to await FinnFest, plans are starting for a busy summer of activities.

Visitors are cordially invited to attend any of our society's events -- check the RAIVAAJA's Kalenteri.

L. S.

Translators wanted

Freelance Finnish language technical translators wanted. Translators of other exotic languages also needed. Call (717) 872-8942 or send samples to: Don Hank Translation Agency, 3013 Main Street, Conestoga, PA 17516.

Jalkanen

continued from page 8

times over several years they applied for money; eleven times they were refused.

Thus the decade closed. The built, Suomi hosted the third annual FinnFest, a national, annual ethnic festival which national leaders had organized on the model of Suomi's FinnFest '76.

FinnFest '85 drew to campus 5,000 people and once again helped consolidate the Finnish-Americans behind the college.

Meanwhile, Jalkanen continued working on other fronts. Professional firms helped the college increase enrollment and financial support.

Using FinnFest '76 and Kekkonen's visit as a seed, Jalkanen began building an "overseas board" of native Finns who would solidify the link between Suomi and the homeland. The board is still a dream, but several Finns now serve on the domestic board and are the makings of an international board, headquartered in Finland.

Jalkanen closed his tenure at Suomi with a flourish.

He believed stoutly that Finnish people, who have a history college had more students; the Finns rallied to the cause; and plans were to expand the campus.

The mood? "There was new vision which felt that before us were good years for education and we ought to continue taking the risk," Jalkanen says.

The 1980s

The campus expansion spilled over into the 1980s.

On the twelfth application to the federal government, Su-

mi's loan was approved. Finlandia Hall, a dormitory that once again symbolized Suomi's dramatic enrollment growth, was built to the accolades and awards of architects and trade associations.

At dedication ceremonies, Jalkanen said the undaunted efforts of getting the loan from the federal government evidenced *sisu*, that Finnish trait for never giving up that he said characterized the history of Suomi.

A year after Finlandia Hall was of divisiveness in politics and religion, had to "all blow on the same coal," namely Suomi College, to have an institution that would outlast their differences and unify the culture.

That belief culminated in 1989 with another federal loan to build a Finnish-American Heritage Center. It was completed a few months before his retirement, and, he says, "makes Suomi the focus of Finnish-American culture in the United States."

The college, then, grew strong under his leadership. So did he. Asked upon his retirement to talk about his greatest personal struggle, Jalkanen reflected a minute and said:

"It relates to humility. The Finnish tradition doesn't allow us to be proud. 'Self praise stinks,' they say. 'You only win with humility and grace.' But what the world says is, 'Be proud. Stick your chest out. Be confident.'"

"I struggled with that. It took me a long time to realize that you can come out of the side saying that you can be proud of heritage, you can be proud of institutions, but to be proud of your own accomplishments is counter-productive. Life brings pain, struggle, and misery. In the midst of all these struggles, to believe you can win -- that is the key."

THE BRIDGE

ADVERTISING SPECIALTIES

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

In memory of

Tyyne Glad

1906 - 1991

Tyyne Susanna Glad, born of John and Ida Klemola, widow of George B. Glad, sister of Lauri Klemola of New Port Richey, Florida and Ina Laakso of Norwood. Statistics! There was more to Tyyne than cold statistics.

By nature volatile and vulnerable her life can be best described as turbulent. There are two sides to every coin and so there was to Tyyne. Independent, determined, sentimental and caring, proud, at times to the point of haughtiness, yet almost child-like in her search for acceptance.

Her youthful first marriage ended in divorce, but not before suffering the tragic loss of their infant daughter, Lois.

When she married George Glad together they worked hard, played hard, and material possessions took the place of the children they never had.

Dramatic and theatrical, Tyyne's life revolved around music and, more often than not, took the moods out on her beloved piano. In anger or frustration the walls would literally vibrate with the rumbling prelude to Sibelius's "Finlandia", soon to be followed by the soothing, dulcet tones of Beethoven's "Moonlight Sonata".

In late years Tyyne's deteriorating health took its toll on mind and body. She lived in a world somewhere between reality and fantasy and thus was spared the grief of losing her husband. Despite George's death, in her mind he still visited her daily, as often did her deceased mother and sisters.

God was kind to our Tyyne in that she suffered no pain, neither physical nor mental, but was happy and content with her memories. If He would but be as kind to us all.

Ina Laakso
Roger & Cathy Laakso
Lauri & Helen Klemola
Louis & Janet Busciemi
Percy & Evelyn Hayward
Douglas & Paula Hayward
Dennis & Debby Hayward
Robert & Diana Hayward
Richard & Julia Hayward
Donald Hayward
The Merriam family
Irja & Charles Hopchire

Frank & Rosalie Poittrast
John, Norma & Lois Brandt
Hilma Kempainen
Lyyli Nelson
Helen Gosson
Roy & Raija Helander
Fanny Helander
Edward Helander
Voitto & Vivian Kallio
Stella Linna
Charles & Gertrude Syrjanen
Arne & Ilona Aho

Ahti & Aune Jaakkola
Rick & Etta Jaakkola
Olavi & Ellen Waananen
Val (Jaakkola) Bruin
Eino & Hulda Nelson
Aimo Kangas
Peg Brown
Saimi Korsman
Rachel Simila
Aune OJalehto
Ranghild Nelson
Helen Mark Ketola

Maynard, MA

Yhteensä \$189.00

I feel sorry, real sorry, for that miniscule minority of people who have paraded, demonstrated and broken the law in the

Of course, the big thing that keeps them going is the notoriety they get from the news media, especially the television stations. Otherwise, their actions would fade away in the dusk and their chanting swept away by the breezes of the day.

I agree, some of the people are, sincere - most sincere, in their beliefs.

The most sensitive of these groups are those who appear slightly built, are comfortable in their economic stations and speak quietly and wistfully. They say "war is evil", as though this was a piercing breakthrough in philosophical thought. Of course, war is evil, so is disease, and so are drunk drivers who kill the innocent, and so are the murderers.

My suspicion is that the most elite of these people, though they truly believe in their positions, are quite shortsighted and do not understand the world about them; in fact, they are so comfortable in their positions that the most important thing to them is to maintain their comfy lifestyles and hope that evil doesn't penetrate their envelopes of security.

Then there are the others in the group, the college types,

who find it a lark and great fun to go down the streets shouting such things as "no blood for oil", "stop the war", "war on poverty, not people", or some such.

They really don't care a hoot about what is going on, as long as they don't have to serve in the military, and as long as they are having a break from their bonehead boredom.

Then, of course, there are those that delight in breaking the law and in depriving the ordinary person of his usual rights of freedom and passage. Those that chain themselves to the doorways of governmental buildings; those that stop traffic in the main arteries to the cities; those that rampage the city and frighten the ordinary citizen who happens to be in their way, as much as war would frighten anyone.

These people are those who have never been in the forefront of anything and have taken this step to show their neighbors and friends that they are "something".

No, I do not deny any of these the right to protest. In fact, I personally am against this war in the Persian Gulf - there is no rational reason for it, except to protect the Gulf Oil Company, Zapata Oil Drilling Company, and the like, doing business in Kuwait.

However, the great plurality of the people in the United States do support the war, and the mil-

pöllön
silmä

Pöllönsilmä on erään kolumnistin käyttämä salanimi.

Pöllönsilmä is the pseudonym used by a guest columnist.

itary - all the polls that I have read suggest that 85% or 90% of the United States population actively support the war and a small percentage are undecided.

What does all this "March for Peace", "Pray for Peace" and "Vigil for Peace" hullabaloo accomplish. Nothing. Certainly if we took away the media coverage of the marches and the candlelight vigils, the movement (and I use the word gratuitously) would pretty much vanish except, perhaps, for those hand-fuls who unrealistically think they can make a change.

The fact is, we are at war, justifiably or not, with Iraq. We are spilling American blood to support our oil companies.

This war won't stop because of the marches and vigils. This war will end either militarily or

turn to page 13

Olen pahoillani, todella pahoillani, siitä vähäisestä ihmisjoukosta, joka on marssinut edestakaisin, osoittanut mieltään ja rikkonut lakeja rauhan nimissä.

Tietenkin se mikä pitää heidät vauhdissa on uutismedian heille antama huomio, erityisesti televisiokanavien. Muutenhan heidän toimintansa katoaisi il-lan hämärään ja heidän messunsa päivän tuuliin.

Uskon, että jotkut näistä ihmisistä ovat vilpittömiä - mitä vilpittömpiä uskomuksissaan.

Herkkätuntoisimpia ovat ne, jotka ovat kevytrakenteisia ja ovat tyytyväisiä taloudelliseen asemaansa ja puhuvat hiljaa ja kaihomielisesti. He sanovat, että "sotiminen on pahaa" ikään kuin se olisi ihmeellinen filosofinen läpimurto. Tottakai, sotiminen on pahaa, mutta niin ovat tauditkin, ja niin ovat viattomia surmaavat rattijuopotkin, ja murhaajat.

Epäilen joukon parhaimmiston, vaikka todella uskovatkin kantaansa, olevan lyhytnäköisiä eivätkä ymmärrä ympärillään olevaa maailmaa; itse asiassa he nauttivat niin paljon asemastaan, että tärkein seikka heidän elämässään on voida ylläpitää mukava elämäntyylinsä ja toivoa, että pahuus ei pääse tunkeutumaan heidän turvalliseen kätköönsä.

Joukossa on myös muita, opiskelijatyypit, jotka haluavat hullutella kaduilla huudelleen

"ei verta öljyn takia", "lopet-takaa sota", "sota köyhyyttä, ei ihmisiä vastaan" tai jotain muuta vastaavaa.

He eivät välitä tippaakaan siitä, mitä tapahtuu, kunhan heidän ei tarvitse mennä armeijaan, ja kunhan vain saavat vaihtelua tylsään yksitoikkoisuuteensa.

Sitten on niitä, jotka nauttivat voidessaan rikkoa lakeja ja evätä tavallisilta ihmisiltä heidän oikeutensa. Ne, jotka köyttävät itsensä hallitusrakennuksiin; ne, jotka pysäyttävät liikenteen kaupungin pääkulkuväylillä; ne, jotka riehuvat kautta kaupungin ja pelottelevat heidän tielleen sattuvia tavallisia kansalaisia, aivan kuten sota pelottaa ketä tahansa.

Nämä ihmiset ovat niitä, jotka eivät ole koskaan olleet etualalla ja ovat nyt päättäneet näyttää naapureilleen ja ystävilleen olevansa "jotakin".

En toki kiellä heiltä oikeutta protestoida. Itse asiassa olen itsekin Persianlahden sota vastaan - sille ei löydy mitään järkevää syytä, ainoastaan suojella Gulf Oil Companya, Zapata Oil Drilling Companya, ja muita Kuwaitissa toimivia likeyrityksiä.

Kuitenkin suuri enemmistö yhdysvaltalaisia kannattaa sotaa ja armeijaaamme - kaikki lukemani gallupit kertovat, että 85% - 90% Yhdysvaltain väestöstä kannattaa sotaa pien prosenttimäärän epäröidessä.

jatkuu sivulla 13

Tulevia tilaisuuksia

Tilkkutäkkien näyttely tamik. 16 - toukok. 26, 1991 Gardner Heritage State Park Visitor's Center:ssä, 26 Lake St., Gardner, MA.

Näyttelyn keskipisteenä on työn alla oleva kaikkien Gardnerin etnisten ryhmien yhdessä kokoama tilkkutäkki. Suomalaiset ovat myös edustettuina. Vapaaehtoisystöläiset ovat tervetulleita auttamaan täkin kokoamisessa. Aikaisempaa ompelukokemusta ei vaadita.

Talviset aukioloajat ovat keskiviikosta lauantaihin klo 12:00 - 4:30 ip. Lisätietoja saa numerosta (508) 630-1497.

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, helmik. 9. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Laskiainen Saiman Puistossa sunnuntaina, helmik. 17. p:nä alk. klo 10:00 aam. Hernerokkaa, pannukakkua, hot-doggeja. Järjestäjä FACS ja Revontulet. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevajuha sunnuntaina, helmik. 24. p:nä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa Fitchburgissa. Järjestäjä Suomalaisjärjestäjien Keskuskomitea.

★

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, seurustella mielenkiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, saada henkilökohtaisesti kokea vapaaehtoistyön tärkeys.

Lisätietoja saa ottamalla yhteyden sairaalan vapaaehtoispalveluun soittamalla numeroon 343-5458.

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Nokialainen Liisa Autio pistäytyi äskettäin toimituksessaamme Stowissa asuvan tätinsä Anna Wanhatalon kanssa.

Matka oli Aution ensimmäinen Yhdysvaltoihin ja kaksiviikkoinen matka oli sujunut kaikin puolin oikein mukavasti.

"Tiesin jo ennestään, että ihmiset täällä ovat ystävällisiä," hän kommentoi.

Matkan tärkein osa oli sukulaisvierailu isän siskon Annan ja tämän miehen, 80 vuotta juuri täyttäneen Walter Wanhatalon luokse.

Autio sanoi matkallaan olevan monia muitakin ulottuvuuksia. Kääntäjänä Nokia Konsernissa työskentelevä Autio tekee myös free lance käännöstyötä kotona, missä hänellä on apunaan oma tietokone.

Hän kertoi olevansa Suomen kääntäjäliiton jäsen ja saaneensa liitolta stipendin tutkiakseen, miten kaikki kirjallisuustieto voitaisiin saada datalle. Tänäpäivänään lähes kaikki koululaiset oppivat käyttämään tietokonetta, joten näin olisi helpompi sekä levittää että saada tietoa.

Renkaiden parissa työskentelevä Autio sanoi yhtiön vievän paljon nastarenkaita Kanadaan, siellä kun on jokseenkin samanlainen talvi-ilmastot Suomen kanssa.

"Täällä teilläkin ovat nastarenkaita sallittuja huhtikuun puoleen väliin asti, vaikeivat ihmiset sitä tunnu tietävän," hän valisti.

Autio jätti musitoksi myös tamperelaisen Kanerva-kuoron kasetin. Sekä Autio että hänen miehensä kuuluvat kyseiseen kuoroon. Lauluharrastus on kuulemma pitänyt vireänä jo vuosikausia.

"Ovat olleet todella antoisat kaksi viikkoa täällä," Autio totesi poislähtiessään.

★

Finnish American Club of Saima järjestää sunnuntaina,

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
helmik. 9. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Veikko Honkala
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GI' MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Anna Wanhatalo (vas.) ja veljensä tytär Liisa Autio Rai-
vaajan rapuilla.

helmik. 17. päivänä Laskiainen vieton Saiman Puistossa.

FACS toivoo, että mahdollisimman monet saapuisivat koko perheen joukolla puistoon tämän perinteisen suomalaisen talvisen juhlan merkeissä.

Alkamisajaksi on valittu klo 10:00 aamulla. Klo 11:30 tarjolla hernerokkaa ja pannukakkua alhaiseen hintaan.

Lapset saavat herkutella hotdogeilla, limsalla ja jäätelöllä. Toki niitä saavat halukkaat aikuisetkin. Ja kahvia tietysti on tarjolla kaiken päivää.

Kelkat, sukset ja muut lasketteluvälineet mukaan joutokalla Saiman Puistoon. Ja muistakaa panna tarpeeksi lämmintä päälle.

Finnish Ski Clubin jäsenet ovat lupautuneet esittelemään erilaisia hiihtotyylejä ja antamaan oppitunteja halukaille. Lyhytmatkaisia hiihtokilpailuja aiotaan järjestää sekä lapsille että aikuisille. Palkinnotkin on luvassa.

Mutta mitäpä tehdään, jos päivä onkin lumeton? Silloinkin kannattaa saapua puistoon, sillä hernerokkaa ja pannukakkuja kaikki muut ruoat odottavat nälkäisiä.

Lumettomalla säällä hiihtoklubin jäsenet antavat näytön rullahiihdossa.

Kansantanhuryhmä Revontulet huolehtii lasten kestityksestä.

★

Lunenburgin Sportsman's Club ja kaupungin historiallinen yhdistys järjestävät sunnuntaina, helmik. 10. p:nä entisaikojen jäänleikkuunäytöksen urheiluklubin lammella,

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN EXPRESS

mikä sijaitsee Reservoir Roadin varrella.

Leikkuu alkaa klo 9:00 aamulla ja jatkuu klo 2:00 iltapäivällä. Näytöstä ei tietenkään voida järjestää liian lämpimällä säällä.

Fitchburgilainen Philip C. Whitney, kautta maan tunnistusta saanut jäänleikkaaja ohjaa toimitusta. Hän tuo mukanaan antikkiset jäänleikkauksa tarvittavat työkalut. Whitney työkalut muodostavat maamme suurimman liikkuvan kokoelman.

Vanhat ja nuoret ovat tervetulleita seuraamaan toimitusta.

★

Fitchburgin koulujen ylitarastaja tri Philip Fallon kertoi koulukomitealle sen äskettäisessä kokouksessa koulujen keskeyttämislukeman laskeneen tuntuvasti aikaisemmasta.

Vuonna 1986 Fitchburgissa oli osavaltion toiseksi korkein keskeyttämislukema, 14,7 prosenttia. Vuoteen 1989 mennessä se laski 8,5 prosenttiin.

Fallonin mukaan vuonna 1986 oppilaista 146 keskeytti koulunsa. Tänä heidän lukumääränsä on 60.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, helmik. 10. klo 9 aam. Aikuisten raamattu tunti. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu tunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Huom! Ensimmäinen pääsiäisajan hartaustilaisuus alkaa keskiviikkona, 13. helmik. klo 7:30 ill.

Kahvila, lauantaina, helmik. 16. klo 7:30. Deacon Bob & The King James Band.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

PÖLLÖN ...

jatkoa sivulta 11

Mitä saavutetaan kaikella tällä "March for Peace", "Pray for Peace" ja "Vigil for Peace" metelillä. Ei mitään. On melko varmaa, että jos nämä marssit ja kynttilämessut eivät saisi median huomiota, liike katoaisi lähes kokonaan lukuunottamatta sitä pientä joukkoa, joka epäreaali-

PÖLLÖN ...

from page 11

diplomatically, without any effect from the marches and vigils.

So la say to those involved, save your strength for later ... revive the thoughts during the next election and make your feelings known. Support our military now as individuals.

What do you gain by stopping traffic in mid-town, not allowing firefighters to respond to deadly fires; not allowing the police to curtail crime?

This is as evil as you say war is evil. Or, son't you care because you can see yourself on T.V.?

sesti uskoo, että muutos on mahdollinen.

Totuus on, että käymme sotaa, oikeutetusti tai ei, Irakia vastaan. Vuodatamme amerikkalaisten verta öljyfirmejemme tukemiseksi.

Tätä sotaa ei lopeteta marsseilla eikä kynttilämessuilla. Tämä sota saadaan päättymään joko sotilaallisoin tai diplomaattisin keinoin, marsseilla eikä kynttilämessuilla ole mitään vaikutusta.

Siksi ehdotan asiasta kiinnostuneille, säästää voimanne myöhemmäksi ... palatkaa asiaan seuraavien vaalien alla ja tuokaa tunteenne julki. Tukekaa sotajoukkojamme nyt yksilöinä.

Mitä voitatte pysäyttämällä liikenteen keskikaupungilla, estämällä palomiehiä sammuttamasta tulipaloja ja estämällä poliisia ratkomasta rikoksia?

Tämä on aivan yhtä pahaa kuin sanomanne sota. Vai eikö se liikuta teitä, koska olette päässeet TV:hen?

Raivaajan lukijoille

Olen kirjoittamassa Karl Sakeus ja Sievä Lyyli Juuri-Ojan vaiherikkaasta elämästä fiktiivistä elämäkertaa. Heidän perheensä asui Fitchburgissa vuosina 1923-1926 aina Sakeus Juuri-Ojan kuolemaan saakka. Sakeus haudattiin Forest Hill Cemeteryyn ja Sievä palasi lasten kanssa Suomeen.

Sakeus oli ammatiltaan teatterinjohtaja ja toimi tietojeni mukaan aktiivisesti Saima Haalilla harrastajateatterin parissa. Sievä oli ammatiltaan näyttelijä. Sakeuksella on ollut myös musiikkikauppa Fitchburgissa.

Perheeseen kuului kolme lasta: Martha, Jorma ja Kalevi. Allekirjoittanut on Marthan poika. Ainostaan Kalevi on perheestä elossa, mutta hänkin on ollut vain viisivuotias perheen palatessa Suomeen.

Joillakin yli kahdeksankymmentävuotiailla saattaisi olla

muistikuvia perheestä.

Pienimmästäkin tiedosta, olisin tavattoman kiitollinen. Tietojen ei tarvitse edes liittyä kyseiseen perheeseen, vaan kaikki asiat vuosilta 1923-1926 kaupungista, sen asukkaista ja tapahtumista ovat arvokkaita. Kaupungin kartta, valokuvat, leikkeet ja muu materiaali olisivat upeita vaikka pelkkinä kopioinakin.

Valitettavasti minulla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia matkustaa sinne, mutta minulla oli tilaisuus vieraila äidinisäni haudalla vuonna 1962.

Toivotan kaikille Suomalaisille oikein Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Timo K. Nieminen
Uomatie 15 C 48
01600 VANTAA
FINLAND

Ps. Minulle voi kirjoittaa myös englanniksi

Karl Sakeus Juuri-Oja Fitchburgissa otetussa valokuvassa.

Suomalaispariskunta

tv:ssä

Massachusettsin Cape Codilla asustavat Marianne ja Bruce Jussillaa haastatellaan NBC televisiokanavan ohjelmassa "Real Life with Jane Pauley" sunnuntaina, helmik. 10. p:nä klo 8:00 illalla.

net Jussilloiden hoivaan 1988. Pariskunnan hellän hoivan, rakkauden ja uurastuksen seurauksena kaksivuotias Eddie, vaikkakin yhä vaikeasti sairas, on kehittynyt uskomattomalla tavalla.

Jussillat toimivat Massachusettsin osavaltion sosiaalihuoltopalvelun kasvatusvanhempiina ja ohjelmassa "Eddie's Story" keskitytään kertomaan Jussilloiden huoltamasta pojasta, jolla oli syntyessään tuntuva määrä kokaiinia veressään. Seurauksena poika on vakavasti vammautunut.

Lääkärit eivät uskoneet, että Eddie eläisi muutamaa viikkoa enempää antaessaan hä-

Putney, VT

River Valley Performing Arts Center esittelee helmikuun ajan maalari Eric Ahon maisemamaalauksia. Galleria on avoinna päivisin klo 9:00 aam. - 5:00 ilt.

Center sijaitsee River Roadin ja Rt. 5:n risteyksessä. Lisätietoja saa numerosta (802) 387-4355.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

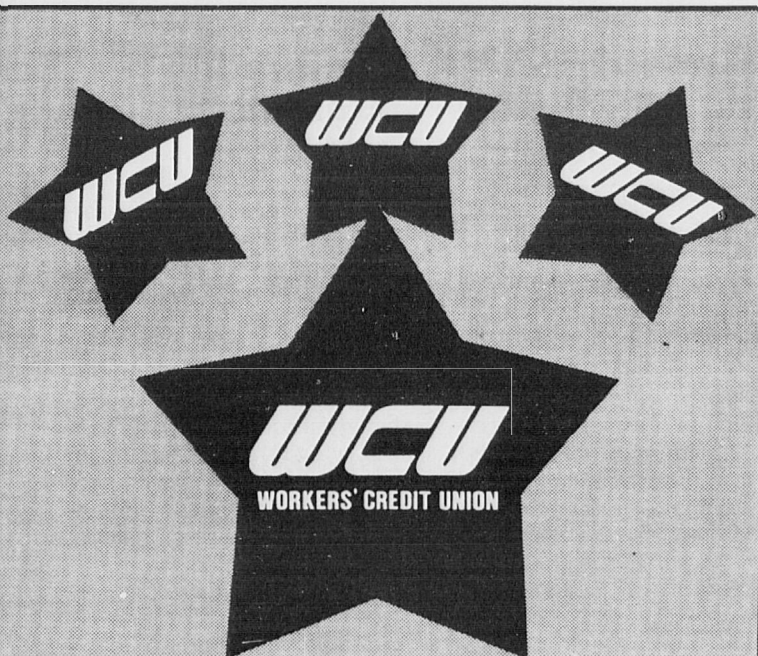
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

In Touch with You
SM

and sensitive to your financial needs.

*FOUR STAR RATING

In a recent release, federally insured credit unions in Worcester County and surrounding areas were rated based upon adjusted capital ratio taking into account historical trends, losses, loan delinquencies and other factors. Workers' Credit Union is very proud to have attained an impressive four star rating.

THE RIGHT CHOICE!

*SOURCE: Bauer Financial Reports, June 30, 1990

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

- 815 Main Street, Fitchburg 345-1021
- 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
- 313 Pleasant Street, Gardner 632-9200
- 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Your savings federally insured to \$100,000
NCUA
National Credit Union Administration,
a U.S. Government Agency

MEMBER
MASSACHUSETTS CREDIT UNION
MSIC
INSURED SAVINGS
SHARE INSURANCE CORPORATION

safe, secure,
insured in full.

Suomen uutisia

Harri Kirvesniemelle
tuplakulta

Kouvolan äskettäiset SM-hiihdot päättyivät Harri Kirvesniemen kaksoismestaruuden juhlintaan. Siitä huolimatta Palomäen Kisakeskuksen tyytyväisin mies oli Kirvesniemen valmentama Jari Isometsä, joka yllättäen vei oppi-isänsä kannoilla 30 kilometrin SM-hopeaa.

Yllättäjä oli myös kisan kolmonen, TUL:n kärkiihittäjiin jo vuosia kuulunut Inarin Yrityksen Ari Marjetta.

Isometsä puhui ensimmäisenä kilpailupäivänä kymmen maalisissa pettymyksestä, kun hän jäi tavoitteekseen asettamastaan mitalista yhden sijan.

- Perinteisen mitalia, joka minulta tähän asti on puuttanut SM-tasolla, läksin Kouvolasta tosissani tavoittelemaan. Yllättäen se vain tuli minulle tähän asti liian pitkäksi osoitautuneelta 30 kilometriltä, Isometsä iloitsi.

- Läksin matkaan tapojeni mukaisesti alusta alkaen. Neljän kilometrin kohdalla luulin, että tiltaan, mutta sitten hiihto alkoi sujua uudestaan.

- Ilmeisesti vuosien valmennus alkaa pikkuhiljaa tuottaa tulosta, kestävyytensä kohenemista viimevuotisesta kiittelevä Isometsä painotti.

Vaikka Isometsä onnistui perinteisen mitalijahdissaan Kouvolassa, hän uskoo lähdevänsä MM-kisoihin nimenomaan vapaan erikoismiehenä.

- Vapaan 15 kilometriä on ehdottomasti päämatkani Val

Harri Kirvesniemi

di Fiemessä. Avausmatkaa, perinteisen 30 kilometriä en ainakaan halua hiihtää, sillä se häiritsi valmistautumista paria päivää myöhemmin hiihdettävälle 15 kilometrille, Isometsä pohti.

Harri Kirvesniemi voitti kymmen 25 sekunnin erolla Mika Myllylään. Sunnuntaina ero Isometsään jäi siihen nähden Harrin mielestä turhan pieneksi, vain vähän yli minuutiksi.

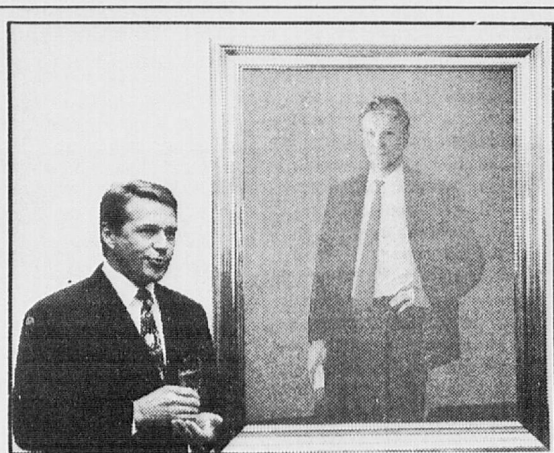
- Kyllä rakoa olisi saanut tulla puolisen minuuttia lisää. Silloin olisin uskoakseni ollut jo lähellä kansainvälistä vauhtia.

- Täytyy nimittäin muistaa, että tämän matkan kärkeen sijoittuneet hiihtäjät tähtäävät MM-kisoissa muille matkoille, Kirvesniemi painotti.

Väliajoissa kaiken aikaa tassaisti noussut Inarin Yrityksen Ari Marjetta toivoi, että hyvä hiihto palkittaisiin valinnalla MM-joukkueeseen. Toive ei kuitenkaan toteutunut.

Tukun kuudensia ja seitsemänsiä sijoja SM-kisoista saalistanut Marjetta suhtautui mahdollisuuksiinsa epäilevästi jo ennen valintatilaisuutta.

Ismo Malin
(Demari)

Matti Ahteen
muotokuva
paljastettiin

Eduskunnan entisen puhemiesen Matti Ahteen (sd) muotokuva paljastettiin puhemiesneuvoston huoneessa eduskuntatalossa tammik. 22. p:nä. Muotokuvan on maalannut oululainen taiteilija Niilo Hyttinen.

Ahte istui puhemiesen näköalapaikalla keväästä 1987 kevääseen 1989. Ahteen lyhytaikainen edeltäjä puhemiesenä, Ilkka Suominen (kok), tiettävästi ei saa kuvaansa puhemiesgalleriaa koristamaan. Ei ainakaan ennen kuin asettuu tehtävään vähän pitemmäksi aikaa.

Uusia yrityksiä
aiempaa vähemmän

Uusia yrityksiä perustettiin viime vuoden alkupuoliskolla Suomessa tuntuvasti vähemmän kuin kahden edellisenä vuonna.

Rakennusala sen sijaan houkutteli yrittämään aiempaa selvästi enemmän.

Tilastokeskuksen mukaan viime vuoden tammi-kesäkuussa aloitti toimintansa 12,100 uutta yritystä. Vastava luku vuotta aiemmin oli 13,300 ja sitä edeltävänä vuonna 12,600.

Uusista yrityksistä kauppaa veti 34 prosenttia eli 3,700 yritystä, joista runsas puolet oli vähittäiskauppoja. Toiseksi eniten eli 1,700 kappaletta yrityksiä perustettiin rakennusallalle ja kolmanneksi eniten teollisuuteen.

Uudenmaan osuus perustetuista yrityksistä oli poikkeuksellisen suuri eli lähes kolmannes. Kakkospaikkaa piti Turun ja Porin lääni ja kolmantena oli Hämeen lääni.

Tilastokeskus arvioi viime

Finnarille
viimein
lentolupa
suoraan
Tokioon

Finnair pääsee viimein, vuosien odotuksen jälkeen, oikaisemaan reittinsä Helsingin ja Tokion välillä. Suorat lennot Siperian yli päästäneen aloittamaan huhtikuun alusta.

Tähän saakka Finnairin koneet ovat japanilaisten vaatimuksesta kiertäneet Tokioon pohjoisnavan ja Beringinsalmen kautta.

Suora reitti säästää edestakaisella lennolla noin kuusi tuntia lentoaikaa.

Oikaisu tuli mahdolliseksi Japanin ja Neuvostoliiton sovittua uusista lennoista Siperian yli.

Hiihtoliitto
varoitti
Nykästä

Suomen hiihtoliiton työvaliokunta antoi Matti Nykäselle varoituksen hänen poisjäämistään Keski-Euroopan mäkiviikolta.

Varoitus tuli rangaistuksena liiton kilpailusääntöjen kilpailijoita koskevien määräysten rikkomisesta. Sääntöjen rikkomisesta voidaan langettaa varoitus, määräaikainen tai pysyvä kilpailukielto.

Nykäsellä on edelleen mahdollisuudet tulla valituksi Val di Fiemmen MM-kisoihin.

Hiihtoliitto edellyttää kuitenkin, että Nykänen menestyy erittäin hyvin kaikissa Keski-Suomen mäkiviikon kolmessa osakilpailussa. Nykänen hypäsi 10.1. Puijolla viidenneksi ja toisella kierroksella kilpailun toiseksi pisimmän hypyn.

Suomen uutisia

Minna Canthin
kotitaloa
suojelemaan

Minna Canthin kotitalon suojelemiseksi on perustettu kannatusyhdistys Kuopiossa. Pro Kanttila -yhdistys vaatii talon suojelemista sen symboliarvon perusteella.

Talon omistaa nykyisin valtio, joka haluaisi purkaa rakennuksen ja tehdä paikalle uuden virastotalon. Rakennushistorian asiantuntijoiden mukaan monta kertaa muutetulla talolla ei ole rakennushistoriallista arvoa.

Viime vuosisadan loppupuolella Minna Canth asui ja piti kauppaa Kuopion tuomiokirkon nurkalla sijaitsevassa puutalossa. Samaan aikaan hän oli nousevan suomenkielisen kulttuurin keskeisiä hahmoja.

Kuopiossa perustamispuolesta vierailleen opetusministeri Anna-Liisa Kasurisen (sd) mukaan Kanttilan säilyttämisessä on sama kysymys kuin Aleksis Kiven kotimaisen suojelussa.

Kulttuuripiirit Suomessa heräsivät ajamaan talon suojelua viime syksynä. Rakennuksen kohtalo on rakennushallituksen pohdittavana.

Suojeluyhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin Outi Vuorikari Kuopiosta ja varapuheenjohtajaksi Ritva Haavikko Helsingistä.

Lohelle
vaaditaan
rauhoitusta

Tornionjoen kalastusalue esittää lohen rauhoitusta kokonaan Suomen valtion omistamilla vesialueilla Itämerellä viideksi vuodeksi. Rauhoituksella turvattaisiin lohen kutuvaellus Itämereltä Tornionjokeen. Kalastusalue on valmis täysrauhoitukseen myös Tornionjoessa.

Tornionjoen lohen ja meritaimenen kantojen heikkouden syynä kalastusalue näkee lohen tehostuneen kalastuksen merialueilla. Luontaiset kannat eivät ole elpyneet istutuksista ja porrastetusta pyynnin aloittamisesta huolimatta.

Kalastusalueen maa- ja metsätalousministeriölle antaman lausunnon mukaan Suomen avomerikalastuksen suosiminen on johtanut alamittaisen kalan pyyntiin.

Kansan Uutiset
nelipäiväiseksi

Vasemmistoliittoa lähellä oleva Kansan Uutiset alkaa huhtikuun alusta ilmestyä ainoastaan neljänä päivänä viikossa. Samanaikaisesti lehti luopuu aamukannosta koko maassa.

Päätöksiä irtisanomisista ei ole vielä tehty. Sen sijaan ensimmäiset pakkolomat alkavat jo vajaan kuukauden kuluessa.

Lenigradiin
suomalais-
kirpputori

Suomalaisia käytettyjä vaatteita ryhdytään myymään Leningradissa Evankelioimistyö Neuvostoliitossa -yhdistyksen kirpputoreilla.

Kaupunkiin on jo viety Suomesta useita rekkakuormia, yhteensä 60,000 kiloa, käytettyjä hyväkuntoisia vaatteita.

Myytävät tavarat hankitaan pääasiassa suomalaisilta kirpputoreilta ja myydään Leningradissa viranomaisen osoittamissa myyntipaikoissa.

Ensi vaiheessa avataan kolme liikettä. Tavoitteena on perustaa viisi kirpputoria, jolloin vaatteita voitaisiin viedä Suomesta jopa 10,000 kiloa viikossa.

Sota
koettelee
Finlandiaakin

Persianlahden sodan vaikutuksia on alettu kirjata myös Finlandia-hiihdon toimistossa Lahdessa. Viime päivinä on tullut merkittäviä peruutuksia muun muassa Norjasta ja Sveitsistä. Pääsihteeri Vappu Määttä odottaa samanlaisia viestejä vielä lisääkin.

Norjalainen matkatoimisto peruutti kokonaan 25 hengen ryhmänsä, koska maassa on suositeltu välttämään ulkomaille matkustamista. Sveitsiläisen matkatoimiston tilaus supistui sotatilanteen takia kymmenesosaan eli 15 hiihtäjään.

Yksittäisiä peruutuksia tulee kaiken aikaa, huokailee pääsihteeri Määttä. Hän sanoo olevansa tyytyväinen, jos Finlandiaan strattaa nyt 500 ulkomaalaista. Viime vuonna heitä oli 700.

Suomen uutisia

Verouudistus hyödytti suuri tuloisia

Suomen suurituloiset ovat hyöttyneet hallituksen kokonaisverouudistuksesta selvästi enemmän kuin muut, vaikka tulonjaon piti hallitusohjelman mukaan pysyä ennallaan.

Verohallituksen ennakolaskelmien mukaan ylimpään tuloryhmään kuuluvien kotitalouksien verotus on kevennyt neljässä vuodessa yli 10,000 markkaa, kun pienituloiset saavat tyytyä muutama sataan sataan markkaan.

Verouudistus ei myöskään yksinkertaistanut verotusta, vaikka hallitus lupasi "selkeyttää" vähennysjärjestelmää. Veroilmoituksen teko on tänä keväänä vähintään yhtä työlästä kuin aina ennenkin.

Muuten verouudistus on pyssynyt hallitusohjelman rajoissa: palkkatulojen verotusta on kevennetty ja pääomatulojen verotusta jonkin verran kiristetty.

Puoluesihteeri Ulpu Iivari ulkopoliitikasta:

Presidentin valtaa pitää kaventaa

Puoluesihteeri Ulpu Iivarin (sd) mielestä presidentin ulkopoliittisia valtaoikeuksia pitäisi kaventaa ja siirtää enemmän valtaa hallitukselle.

Iivari sanoi äskettäin Suomessa suurimpien puolueiden puoluesihteerien tentissä, että valtiosäännöstä pitäisi korjata kohtaa, jonka mu-

kaan ulkopoliittikan johto kuuluu presidentille.

Iivarin esitystä tukivat vasemmistoliiton Matti Viialainen ja kokoomuksen Pekka Kivelä. Keskustan Erja Tikka ei pitänyt presidentin ulkopoliittisia valtaoikeuksia ongelmallisina.

Juutalaisten kauttakulku jatkuu yhä

Neuvostojuutalaisten kulku Suomen kautta Israeliin ei lopu vielä, vaikka uusia viisumeja ei enää myönnetäkään. Neuvostoliitossa odottaa lähtöä vielä muutamia kymmeniä juutalaisia, joilla on voimassa oleva viisumi.

Leningradin konsulaatti on myöntänyt viisumeja noin 50 kuukaudessa. Suomalaiset eivät ole seuranneet sitä, kuinka moni viisumin saanut on todella päässyt maasta lähtemään. Ainakin muutama henkilö on joutunut uusimaan viisuminsa, koska sen voimassaolo on loppunut ennen kuin matka on järjestynyt. Viisumi on voimassa kolme kuukautta.

Juutalaisjärjestöt ovat vedonneet Leningradin konsulaattiin, että kauttakulkua jatkettaisiin. Ulkoministeriön uusista viisumimääräyksistä ei kuitenkaan aiota poiketa. Viisumien myöntäminen on keskeytetty Persianlahden tapahtumien vuoksi.

Sanomalehti
aina ajan tasalla

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Suomen uutisia

Parikymmentä aseistakieltäytyjää Baltian maista Suomeen

Suomeen on saapunut parikymmentä aseistakieltäytyjää Baltian maista.

Aseistakieltäytyjien liiton virolaislähteistä saamien tietojen mukaan miehet saapuivat Helsinkiin tammikuun puolivälissä, mutta yksikään heistä ei ole vielä todennäköisesti anonut turvapaikkaa.

Ulkomaalaiskeskuksen tietoon on tullut vuoden alusta kymmenkunta turvapaikkaa hakevaa Neuvostoliiton kansalaisista. Siitä, onko hakijoiden joukossa aseistakieltäytyjiä, ei toistaiseksi ole tietoa.

Viron asevelvollisuudesta kieltäytyjien järjestö Geneve -49 ilmoittaa, että useimmat kieltäytyvät aikovat pysytellä kotimaassaan. Arviolta parisataa heistä on tähän mennessä paennut ulkomaille, kertoo järjestö.

Tallinnassa liikkuvien hu-

hujen mukaan Neuvostoliiton sisäministeriön joukot ryhtyvät lähiaikoina suuretsintoihin kieltäytyjien löytämiseksi.

Aseistakieltäytyjien liitto antaa tukensa Baltian aseistakieltäytyjille. Se kehottaa aseistakieltäytyjäpakolaisia tai heistä tietäviä ottamaan yhteyttä liittoon.

Liitto uudistaa vetoomuksensa Suomen hallitukselle, että maan viranomaiset myöntäisivät turvapaikan asevelvollisuudesta kieltäytyneille Baltian maiden ja Neuvostoliiton kansalaisille. Liitto viittaa YK:n ihmisoikeuksien julistukseen ja muihin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, joissa aseistakieltäytymisen oikeus on mainittu.

Baltian maissa on hyväksytty mahdollisuus suorittaa siviilipalvelus, mutta neuvostoviranomaiset eivät tunnus-

ta oikeutta kieltäytyä aseista. Lisäksi on näyttöä siitä, että baltialaisia ja myös ei-venäläisiä asevelvollisia vainotaan armeijassa.

Virossa jopa 10,000 kieltäytyjää

Virossa on tiettävästi 8,000 - 10,000 aseistakieltäytyjää. Suurin osa virolaisista asevelvollisista on jättänyt kutsunnat väliin. Lisäksi 20 prosenttia Viron venäjänkielisiä ei ole mennyt kutsuntoihin.

Myös muissa Baltian maissa merkittävä osa kieltäytyjistä on venäjänkielisiä.

Tämä tukee käsitystä yleisestä neuvostoarmeijan vastaisuudesta, eikä suurta kieltäytyjämäärää voida siis pelkästään selittää kansallisuustunteiden avulla.

Geneve -49 järjestö vastustaa Neuvostoliiton toimeenpanemien kutsuntoja, koska se katsoo näiden rikkovan Genevessä vuonna 1949 solmittua kansainvälistä sopimusta vastaan. Sen mukaan miehittävä valtio ei saa toimeenpanna asevelvollisuutta miehitehtävällä alueella. Viron kutsunnoista kieltäytyjien enemmistö ilmoittaa vastustavansa nimenomaan palvelua puna-armeijassa.

Geneve -49 sanoo Neuvostoliiton sisäministeriön alaisen "mustien barettien" suunnittelevan lähiaikoina laajamittaisia etsintöjä Virossa. Tallinnassa liikkuvien huhujen mukaan mustille bareteille olisi annettu oikeus ampua kaikkia, jotka vastustavat etsintöjä. Mustilla bareteilla sanotaan olevan myös oikeus tunkeutua koteihin ja käyttäytyä kuin vihollisen maaperällä.

Finlandia-palkinto Olli Jaloselle

Kirjailija Olli Jaloselle on myönnetty tämän vuoden Finlandia-palkinto romaanista "Isäksi ja tyttäreksi".

Nyt palkittu romaani on osa

Olli Jalonen

laajempaa kokonaisuutta, jatkona on jo tulossa. Tekeillä oleva teos kuuluu teosryyp-pääseen, jonka aloitti toissayksyinen romaani Johan ja Johan sekä nyt palkittu romaani Isäksi ja tyttäreksi.

Olli Jalonen ei kuitenkaan puhu trilogiasta vaan käyttää sanaa triptyykki, joka varsinaisesti tarkoittaa kolmiosaista alttaritaulua.

Olli Jalonen on aikaisemminkin saanut palkintoja: J. H. Erkon palkinto 1979, Kritiikin kannukset 1984, Valtion kirjallisuuspalkinto 1984 ja 1990, Kalevi Jäntin palkinto 1984, Eino Leinon palkinto ja Otavan kunniapalkinto 1990. Olli Jalonen on 36-vuotias.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$398 - LOS ANGELES \$498
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Maailman tapahtumia

Wang Dan

Demokratia-aktivisteille vankeutta

Kiinalainen opskelijajohtaja Wang Dan on tuomittu neljän vuoden vankeusrangaistukseen osallisuudesta Pekingin demokratialiikkeeseen kesällä 1989. Wangin lisäksi viisi muuta aktivistia tuomittiin vankeuteen.

Uutistoimisto Uusi Kiina kertoi Pekingin kansan tuomioistuimen todenneen 25-vuotiaan Wangin syylliseksi "vakaviin rikoksiin".

Wangin tuomiota lyhennettiin kuitenkin, koska hän oli tunnustanut rikoksensa ja paljastanut muita liikkeeseen osallistuneita.

Tuomittujen lisäksi oikeudessa oli syytettynä kolme muuta aktivistia, mutta heidät vapautettiin.

Tuomituista ihmisoikeustaistelija Ren Wanding sai pisimmän eli seitsemän vuoden rangaistuksen, filosofi Bao Zunxin viiden vuoden, opiskelijat Guo Haifeng neljän vuoden ja Yun Junling kahden vuoden rangaistukset.

Afrikan hätä jää sodan jalkoihin

Jopa 20:tä miljoonaa ihmistä uhkaa nälänhätä Afrikassa samaan aikaan, kun maailman huomio on keskittynyt Persianlahden sotaan, Oxfam America -avustusjärjestö varoitti viikonvaihteessa.

Afrikassa kehkeytyvä nälänhätä on vaikutuksiltaan paljon pahempi kuin Etiopiaa 1984-85 kuristanut hätä, jonka aikana noin yhden miljoonan ihmisen arvioidaan kuolleen, Oxfam-järjestön yhdysvaltalaisen osaston johtaja John Hammock sanoi.

"Kun Yhdysvaltain hallitus tekee Persianlahden kriisistä kansallisen pääkysymyksen, mikään ei tunnu olevan liikaa, ja sotaa varten järjestyy rahaa miten paljon tahansa", hän sanoi. Samalla Afrikan ruoka-kriisi saa vähäpätöistä huomiota, hän huomautti.

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Brittiministeri arvosteli EY:n laimeaa osanottoa Irakin sotaan

LONTOO - Iso-Britannia, Britannian asehankinnoista vastaava ministeri Allan Clark arvosteli äskettäin hyvin voimakkaasti muita Euroopan yhteisön maita innostuksen puutteesta sodassa Irakia vastaan. Clarkin mukaan Euroopan Yhteisön suureen ääneen havittelemien yhteisen ulko ja puolustus- sekä rahapolitiikan ensimmäisessä todellisessa testissä muut EY:n jäsenmaat menivät piiloon kellareihinsa.

Erityisesti Clarkia näytti radiohaastattelussa harmittavan Belgian päätös olla myymättä Britannialle tämän haluamia ammuksia. Clarkin mukaan niitä tarvittaisiin kiipeästi Irakia vastaan. Hänen mukaansa koko Euroopan suhtautuminen Persianlahden sotaan on ollut laimea.

Haastattelussa Clarkilta kysyttiin arviota muiden Euroopan maiden suhtautumisesta sotatilanteeseen, jos liittoutuneet päättävät Yhdysvaltain johdolla, hyökätä pitkälle Irakin alueelle tuhotakseen

maan puolustuskyvyn. Clark vastasi, että koska muut Euroopan maat eivät ole kunnolla mukana sodassa, eivätkä ole juuri komentaneet sotaan sotilaitakaan, ei niiden tunteilla ole mitään merkitystä.

Clarkin oman käsityksen mukaan Irakin sotavoimat olisi pantava täysin matalaksi.

Tapaus Ridley'n toisinto

Ministeri Clarkin lausunto herätti välittömästi vastalauseiden aallon varsinkin oppositiopuolueiden piirissä. Clarkin lausuntoa sanottiin "Tapaus Ridley kakkokseksi".

Britannian edellinen pääministeri Margaret Thatcher erotti viime vuonna hallituksessaan toimineen kauppaministeri Nicholas Ridley'n sapekkaiden Eurooppa-lausuntojen vuoksi.

Eräät konservatiivienkin kansanedustajat vaativat pääministeri John Majoria heti erottamaan Clarkin paikaltaan. Hänen puheitaan pidettiin vastuuttomina.

dettiin vastuuttomina.

Britannian ja muiden EY-maiden suhteet kärjistyvät äärimilleen vähän ennen edellisen pääministerin Margaret Tahtcherin eroa. Uuden brittijoukon on odotettu suhtautuvan

suopeasti Eurooppa-yhteistyöhön.

EY:n ratkaisevaksi mainittujen hallitusten välisten neuvottelukierrosten lähestyessä Britannian asenne Eurooppaa kohtaan on selvästi paluumuuttoa entisille uomille. Persianlahden sodan alkaminen näyttää muuttaneen myös hallituksen kärkeimpien suhtautumista muuhun Eurooppaan.

De Klerk vaatii loppua rotuerottelulle

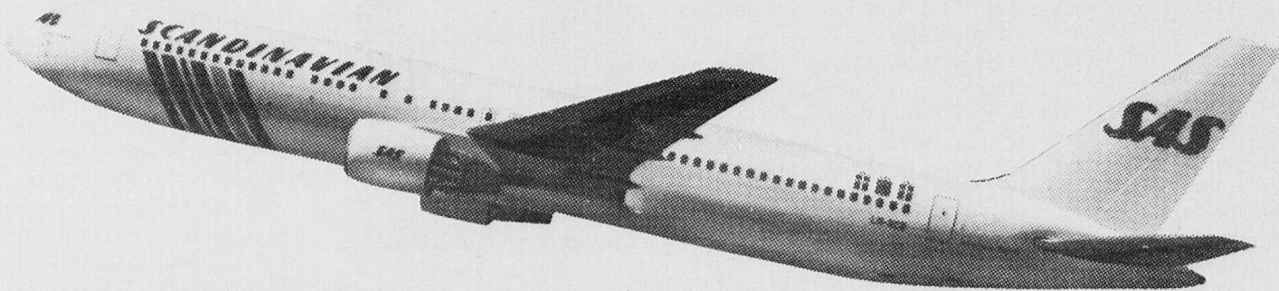
CAPE TOWN, E-Afrikka - Presidentti F.W. De Klerk esitti viimeviikkoisessa puheessaan kaikkien rotuerottelua vaativien kumoamista sillä seurauksella, että apartheidia puoltavat valkoiset lainlaatijat protestoivat poistumalla parlamenttirakennuksesta.

Mustien oppositioryhmien organisoimat protestit kautta maan vaativat välitöntä loppua apartheidille.

Parlamentin avajaisissa puhunut De Klerk sanoi haluavansa päästä eroon diskriminoivista lakiasetuksista niin pian kuin mahdollista.

Samalla hän kuitenkin kieltäytyi hyväksymästä monirodullista väliaikaishallitusta. Hän sanoi valkoisesta vähemmistöstä muodotetun hallituksen jatkavan toimintaansa kunnes Afrikanlaisen kansallisen kongressin (ANC) ja muiden oppositioryhmien kanssa neuvoteltu uusi perustuslaki saadaan syntymään.

De Klerkin kansallinen puolue kontrolloi parlamenttia ja sen uskotaan onnistuvan kumoamaan jäljellä olevat apartheid-lait nyt alkaneen hallituskauden kuluessa.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES